

Св. п. Михайло Тершаковець — автор численних наукових праць та дослідник історії української літератури, зокрема літератури Галицького Відродження. Був одним з членів-основників Патріархального Товариства.

Осиротів дітей Юрія, Стефанію, Андрія і Марію з їхніми родинами, брата Івана з родиною та ближчу і

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів, щоб вони не вважали за потрібне вилучати з газети матеріали, надіслані авторами, незалежно від того, чи є вони правдивими. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, надісланих авторами, незалежно від того, чи є вони правдивими. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, надісланих авторами, незалежно від того, чи є вони правдивими.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Французькі експерименти

Пресові агентства інформують з Парижу, що у Франції, яка готується до парламентських виборів на 12-го березня ч. р., розпочалася вже справжня передвиборча "гарячка", а політичні суперечності між політичними блоками — лівим, до якого входять також комуністи, і правим з політичними партіями центру і деґолістами, так загострилися, що в теперішній ситуації немає мови про якебудь зговорення між ними. Дуже сумним явищем політичні спостерігачі вважають боротьбу між демократичними партіями центру, яка веде не до принципів, а дуже часто до другорядних справ, які характеризують нинішні політичні життя у Франції. Деякі розсудливіша французька преса, беручи під увагу опубліковані недавно висліді опитування, у яких ліва угруповування на чолі з комуністами і соціалістами одержали аж 51 відсоток усіх голосів, а помірковані демократичні і праві партії тільки 44, вдарили на тривогу, кажучи, що перемога в безневних виборах лівих партій, які, здобувши парламентарну більшість, напевно створили б коаліцію для формування нового уряду, була б фактично катастрофою, не тільки в політичному, але також, і то в першу чергу, економічному, бо З'єднані Штати Америки і європейські держави, члени Європейського Економічного Ринку і Північно-Атлантичного Оборонного Союзу, ледве чи захотіли б продовжувати господарську співпрацю з Францією, в уряді якої сиділи б комуністи.

Застається, що не можна б сказати яніше, але впливова газета "Фігаро" жалеться, що французи прямо відмовляються від віри у можливість таких перемін, бо вони привикли, що в останній хвилині центристів антикомуністичні партії якось миряться і все виходить на добре. Ця їхня віра породила у Франції "хворобу", що зветься апатією, — каже "Фігаро", — і проти якої ще досі не знайдено ідеального ліку. Якби так вибори відбувалися вже сьогодні, а не в березні, то ця апатія і загальне збайдужіння до політичного життя французів довели б до того, що дійсно понад 50 відсотків проголосували б за блок лівих, з того бодал 35 відсотків, як говориться в опитуваннях, проголосували б за комуністів.

І ось тут, твердять політичні аналітики, треба шукати безпринципності у боротьбі антикомуністичних сил, які бажать оглянути всі цілі у виборах: провчити уряд Валері Жіскарда д'Естена за його неспішну боротьбу з безробіттям та загальною господарською кризою і... не допустити, щоб ліва на чолі з комуністами прийшла до влади. Іншими словами, це гра, яка може закінчитися трагічно і для тих, хто грають і для країни в загальному. Очевидно не можна твердити, що більшість французів бажала б перетворення Франції в комуністичну державу. Вони всі за задержання сьогодишнього демократичного ладу, але вони хотіли б наблизити його до ладу у ЗСА, а найбільше до Федеративної Республіки Німеччини, яку вони подивляють за її господарську стабільність. Використовуючи ситуацію, ліва угруповування, а в першу чергу комуністи, якраз такий лад обіцяють французам, хоч, як це відомо з практики, вони ніколи не додержували обіцянок, бо вже у самій природі комунізм тяготив до диктатури, помімо заперечень єврокомуністів, що вони стосують таку форму у керівництві державою.

Французькі експерименти і бажання подібні до гри в рулетку — можеш виграти, але в більшості програси. З комуністами у провіді Франція і її народ напевно програли б.

Сенатська комісія схвалила

Вашингтон. — У понеділок, 30-го січня, Сенатська комісія для закордонних справ 14-ма голосами проти 1-го схвалила нові договори з Панамою щодо майбутності Панамериканського каналу, що їх вже раніше підписали президент Джиммі Картер і панамський лідер Омар Торріхос Геррера.

Разом з договорами, які передбачають передачу контролю над каналом в руки панамського уряду в 2000-му році, Сенатська комісія схвалила додатки, що запевняють, що навіть після згаданої дати ЗСА матимуть право посылати свої військові частини на охорону неутральності каналу.

Василь Маркус

15 РОКІВ ЗМАГАНЬ І ЗУСИЛЬ

(До 15-річчя звільнення Патріарха Йосифа)

Цьогорічні 86-ті уродни Блаженнішого Патріарха Йосифа часом майже співпадають з 15-річчям ювілеєм його звільнення з дому неволі. 17 лютого сповниться Глава Української Помісної Католицької Церкви 86 років життя, а 9 лютого минає 15 років з того часу, коли звільнений Первотісерах після 18 років тюрми, таборів і заслання опинився на італійській землі і тимчасово замешкав у грецькому монастирі Гротта Феррата.

Багато з читачів пригадують собі оті драматичні й для деякого неімовірні пресові повідомлення в лютому 1963 р. про несподіване звільнення і прибуття Галицького Митрополита до Риму немов би „з того світу". Ми сьогодні так привичаєні до собі Патріарха, до його уряду, до нашого українського католицького центру в Римі, що й забуваємо про те, що його осідком 18 років був холодний Сибір.

Але й ці п'ятнадцять років його перебування між нами у вільній частині Помісної Української Католицької Церкви це також вже ціла епоха і новий історичний період. Хоч не є це нагода для якихось спеціальних відзначень та ювілеїв (минулий рік гідно відзначило патріархія ювілей українське суспільство), проте є це час на молитву, і це час на роздуми над волею Божого Провидіння. Є це також нагода розвинути про все те, чим стала УКЦерква за останні 15 років під проводом свого Патріарха.

Драматичні події звільнення і перші два роки перебування на волі Митрополита-каторжника прекрасно описані в книзі покійної Мілени Рудницької „Невидимі стигмати", яку варто знов і знов перечитувати, щоб пережити ті незабутні і хвилюючі моменти. Ще може майбутні історики доповняти те новими матеріалами. Залишається ще до задокументування і повного схвалення істориків і все, що сталося після 1963 р. та оцінка всього діла Патріарха Йосифа за останні 15 років.

В цій статті можна лиш вказати, що в цьому періоді наш Владика-Ісповідник віри виступав на кін церковної і національної історії як оновителю нашої Церкви, організатору її центральних установ, Первотісерах, що збагнув до кінця її призначення і справжню суть, і тому висунув ідею її відродження на засадах помислості та патріархального устрою. Він тез видивний представник єдності усієї нашої Церкви, Матірної на рідних землях із своїми дочерніми церквами у розсіянні. Як „Глава і Батько" своєї Церкви, він також з'явився серед нас з настановою направити неодну нашу помилку і заблудження, які природно ставали-

(Закінчення на ст. 5-ій)

Богдан Цимбалістий

ЧИ ПОТРІБНІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ НА ЕМІГРАЦІЇ?

(Дискусійне)

III

Так наші партії продовжують існувати завдяки інерції загалу, завдяки давнім думанням, партійним пов'язанням і лояльності певного числа громадян і вкінці завдяки амбіції їхніх лідерів, які не спостерігають, що вже виросло нове покоління, яке не лише мало знає про них і про їхні партії, але не хоче поцікавитися ними. Саме існування українських політичних партій, перенесених з краю до ЗСА чи Канади, видається цим молодим українцям нецільовим, нерациональним, а то і шкідливим. Вони не хочуть вважати себе навіть політичними емігрантами, але радше громадянами Америки, Канади чи Австралії, громадянами українського походження. Вони вважають, що це їхнє походження і стан поновлення України зобов'язує до певних зусиль і жертвенності, вони готові їх виявити, проте не в рамках партій. Наші політичні партії живуть своїм окремих життям, якби не спостерігали тих змін і якби не усвідомлювали собі, що для них нема ніякого майбутнього в умовах життя в діаспорі. Найгірше, що вони не хочуть бачити, що їхня партійна нетерпимість і дрібничка відстоювання багатьох молодих від ангажування в організоване життя нашої спільноти і тим самим зменшує ефективність діяльності усієї еміграції.

Брак єдності, постійні непорозуміння і спори про українських громадах як в житті усієї нашої спільноти походять не з різниці поглядів про наші конкретні завдання. Спори й незгода постануть часто тому, що деякі партії вважають своїм обов'язком вводити різниці навіть там, де їх не повинно бути. Саме тому, що існує в нас єдність цілей і завдань, висловлюється кожна дрібничка, щоб підкреслити різниці між групами. Коли ОУН розбігалася на дві групи, така по суті малаоважна справа, як порядок красок в національному прапорі стала важливою причиною для взяття одного роду насильств одних над одними. Я був свідком, як оуністи одного села робили наїзд на друге село, щоб здерти прапори, бо порядок красок був інший. Як бо інакше було довести широким масам сенс існування двох організацій з тою самою назвою, з однаковою ідеологією і програмою? Так і тепер, щоб себе відрізнити, щоб довести сенс свого існування, деякі політичні партії вважають konieczним займатися окремо становище до кожної справи. Чи це буде організування місцевої школи, чи святкування роковин державності, чи вислухання доповіді когось, що не є прихильником даної політичної групи — і вже ідуть інструкції не погоджуватися, влаштовувати окреме

Іванна Савицька

ЗОРІ ГОВОРЯТЬ ПРАВДУ

— А мій гороскоп? — спитала зразу Любуна, як тільки Вадим увійшов в її невелику кімнату.

— Є в кишені і зараз пічемо читати, та перше всемо — поглянь на тебе, змиряю тиск, послухаю твоє „калатальце". Гороскоп на сьогодні добрий, я вже його читав...

Вадим увімкнув світло, щоб краще приглянутися хворій. Вона лежала непорухо, бліда, мала і тоненька, мов гілка молодого черешні, обвітана нагло вітрами. Безсилі руки зблилися майже прозорими, а очі горіли питаннями: „встану здоровою, чи не встану?"

Вадим присів біля ліжка, нахилився над хворою і став відгортати волосся, що заслоняло чоло. Колись — золотаво-пшеничне, м'яке і шовкове — нині сіро-сіве, проріджене болем і недугою.

Чи знала Люба, що зірка її життя уже не світить, а блимає тільки уривчасто, і ледве помітно мигоче. Знала, чи не хотіла знати?

— Мій гороскоп, Вадиме! Читай, читай поволі і уважно.

Вадим вийняв газету, пошуквав десяту сторінку і став слідкувати за рядками, що їх він у пам'яті зложив на радість хворій.

— Акварі! На обрії великі зміни. Весняні події принесуть багато сили. Несподівані гроші вможливають виїзд на південь. Квіти, багато квітів, здоров'я, радість і життя.

А що, не казав, не обіцявав, що швидко прийде поправа? Зорі говорять правду...

Вадим підігрів чай, вийняв з торбинки солодке, поправив подушку, подав ліки і тепло, ніжно сказав: — Мушу вже йти, Любуню. В хаті на мене чекають, та завтра загляну знову, посиджу може і довше, хоч це не приходить легко, ти знаєш.

Вадим вдихався у картину, запам'ятавувати лінії мовчавої усмішки.

Увечері прийшла знову жінка. От так, із доброю волею, щоб зробити хворій премію, принесла в торбі газету, в подарунок для пани.

— Читайте мені гороскоп, — просила Люба, — читайте вдуме, сьогодні шасливий день, шаслива для мене ворожба.

— Акварі ваш знак, чи не так? — Особливий день, особливий для вас віщування... Ви поїдете в далеку дорогу — і голос жінки заломився. Правдивий гороскоп, що був сьогодні в газеті, віщував трагічне майбутнє.

Та хвора цього не чула. Маленький човник, що стояв закорнений в її пристані, поволі став відпливати, віддалюватися все далі і далі, і далі. Тоненька Любуна рука гей би нечутно здрігнулася, і китичка синіх фіялок тихо впала на землю...

(Продовження буде)

Андрій Качор

СЕМЕН МАГАЛЯС

На порозі 92-річчя життя передового громадського діяча.

Цьогорічна Свят-Різдвяна пошта принесла мені картку з побажаннями від колишнього, дуже активного, культурно-освітнього діяча в Західній Україні.

Ця картка різдвяна пригадала мені дуже цікаву і заслужену для нашого народу людину, тепер призабуту, яку я мав змогу особисто пізнати в 1928 році у Львові, в матірньому товаристві „Просвіта".

Як молодий студент і початкуючий діяч на просвітницькому і рідношкільному полі по селах Львівщини, я мав проблему з будовою дому Читальні „Просвіти" в Боршівцях. Дім треба було будувати на церковному ґрунті. Дозвіл на це будову мав дати митрополит Кир Андрей Шептицький. Треба було вислати цю згоду та полагати цілу низку різних формальностей. За порадою просвітського організатора Володимира Гактвичя, я вдав до централі „Просвіти" (Львів, Ринок ч. 10.) там у канцелярії дир. Семена Магальса, в присутності П. Петрика, такого ж другого просвітського діяча, я одержав не тільки пораду, що й як робити, але і рекомендацію на святогородську гору до митрополита Кир Андрея, де все поладжено якнайкраще.

Однак не про що поділо з перед 50 років я хочу писати. Вона тільки тоді допомогла мені запізнати людину, яку я хочу тепер пригадати нашій громаді, що вона живе між нами призабута, цікавиться нашим громадським і політичним життям і заслуговує на те, щоб на передодні 92-го року життя згадати про її працю в минулому.

В Енциклопедії Українознавства, т. 4 стор. 1427, читаємо: Магальс Семен (1885), культурно-освітній діяч, сотник Української Галицької Армії, співпрацівник

Державного Секретаріату Військових Справ ЗУНР, 1920 року начальник відділу закордонних зв'язків Головного Управління Генерального Штабу УНР, один із засновників УВО, політичний в'язень. З 1922 р. директор організаційного апарату Головного Відділу товариства „Просвіта" у Львові. Друковані праці: „Поради для освітників" (1935) і статті на культурно-освітні та організаційні теми. Тепер у ЗСА. Стільки в ЕУ.

Децю більше інформації знаходимо про С. Магальса в збірнику „Винники, Звенигород, Унів та довкілля села", у статті Михайла Влоха. Ось короткий перебіг життя і праці С. Магальса.

С. Магальс народився 17 травня 1885 року в Винниках, коло Львова в Західній Україні. Батьки, досить заможні хлібороби, післили сина до Академічної гімназії у Львові, яку він закінчив іспитом зрілості в 1906 році.

Починаючи з шостої класу гімназії, він пробує сам на себе заробляти, приймаючи працю у вечірніх годинах в Українському Педагогічному Товаристві, пізніше відоме п. н. „Рідна Школа". Там дав першу справу громадської праці під рукою таких діячів, як о. шамбелів Чапельський, о. Т. Лежоговський, Константина Малицька, д-р Михайло Кошова та інші.

У 1908-9 рр. С. Магальс відбув однорічну військову службу при 24 полку австрійської армії у Відні. За дозволом команданта полку він організує перший курс для неграмотних вояків. Це початок його самостійної просвітньої праці.

Вернувшись з війська, С. Магальс продовжує свої правничі студії на львівському університеті, а рівночасно включається в працю Просвітньо-Організаційної Комісії Т-ва „Просвіта". Кожний член комісії мав обов'язок опікуватися кількома філіями „Просвіти". Незалежно від того він їздив у підльвівські села з популярними доповідями з української історії і літератури. Був навіть головою філії „Просвіти" на львівській повіт, а також інструктором руханковий групи молоді в „Соколі". У студентському житті належав до засновників Правничої Секції при Академічній Громаді у Львові. Разом із Осипом Навроцьким і В. Гадзінським їздив до австрійського Міністерства Освіти у Відні в справі українського університету у Львові.

С. Магальс короткий час учителював у господарській школі в Милованні коло Товмача. Викладав історію, географію та інші загально-освітні предмети. Маючи добру оцінку з господарської школи, д-р Е. Олесницький запрошує С. Магальса до співпраці в новозаснованій Крайовій Т-ві „Сільський Господар" в характері інспектора-організатора. Тоді він об'їхав цілу Галичину та основно запізнався із життям нашого села, для якого хотів присвятити своє життя.

На тій роботі застала його Перша світова війна в 1914 році. Як старшина, четар резерву, був зараз мобілізований. Війну закінчив ступнем сотника (капітан австрійської армії).

По розвалі Австрії С. Магальс голоситься до Української Галицької Армії в Тернополі, де перебував тоді Військовий Секретаріат (Міністерство). Сотник П. Бубела, заступник міністра, призначає С. Магальса референтом озброєння. За згодою Головного Отамана С. Петлюри, С. Магальс поставив 100,000-ну УГА зброєю і амуніцією з військових магазинів Наддніпрянської України, одногодого тоді джерела нашого озброєння. У Галичині таких магазинів не було. Коли що референту, по вичерпанні запасів зброї і амуніції в Україні, зліхвидало, С. Магальса, О. Луцького і князя Василя Вишиваного (Габсбурга) приділено до Головного Штабу С. Петлюри, де він був спершу заступником, а пізніше начальником закордонного відділу. Відтак міністер військових справ УНР, полковник Володимир Сальський, іменував Магальса начальником Мобілізаційного Відділу. При Головному Управлі Генерального Штабу С. Магальс перебував до лютого 1921 року, тобто до часу, коли польський уряд зрадив Головного Отамана і Армію УНР інтернував, а надії на допомогу альянті не було ніякої.

С. Магальс вертається до Львова, щоб далі продовжувати боротьбу за волю України, але вже не зброєю, але просвітньою працею.

У місяці лютому 1922 року С. Магальс перебирає обов'язки директора канцелярії Головного Т-ва

„Просвітою" над розбудовою українського культурного життя в Галичині.

Попри свою щоденну працю в „Просвіті", С. Магальс був ще активним членом Молодої Громади, „Рідної Школи", „Сокола" та багатьох інших товариств і організацій у Львові, не забуваючи і про свої Винники.

Друга світова війна і окупація Галичини більшовицькими у вересні 1939 р. не тільки припинила діяльність „Просвіти", але всі її надбання по вандалському знищили. С. Магальс, в тому часі, з кожености, перейшов на працю до Шкільної Кураторії на Львівську Округу, а пізніше працював як начальник постачання на Політехніці у Львові.

За німецької окупації Галичини, в перших місяцях, українці організували власну українську управу міста з проф. Юрієм Полянським на чолі, а Семен Магальс був секретарем цієї міської управи. Вона перебрала управу міста зараз як тільки більшовицькі опустели місто. Відтак управу міста перебрали німці, а С. Магальс залишився начальником 4-ої дільниці міста — всіх дільниць у Львові за німців було 11.

Під кінець війни, німці, відступаючи зі Львова, вивезли С. Магальса з його дружиною до Німеччини працювати робітником у фабриці.

По закінченні Другої світової війни С. Магальс з дружиною залишилися деякий час у Німеччині, а в 1949 р. виїхали до ЗСА, до Ньюарку, де живуть обое до сьогодні. Завуваю, що С. Магальс написав спогади про своє дуже цікаве життя, які напевно будуть видруковані, як важливий історичний принах до наших державотворчих змагань у Галичині в першій половині XX століття.

У С. Магальса прощу вибачення за цю самовільну і дуже поверхову згадку про його довготривалу працю, до чого спонукала мене його святочна картка. А ця згадка може спонукати когось із близьких його співробітників написати більше і повніше про С. Магальса, бо він своєю працею на це заслуговує.

(Закінчення на стор. 6-й)

3 діяльності ЛМКлюбу в Нью Йорку

Конгрес психіатрів в Гоголю

Учасник психіатричного конгресу в Гоголю в характері члена міжнародних організацій для захисту політичних в'язнів, Роман Купчинський, мав цікаву доповідь про цей конгрес у п'ятницю, 14 жовтня м.р., в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку.

Як відомо, цей Конгрес, у якому взяли участь понад чотири тисячі лікарів-психіатрів з усього світу — засудив окремою резолюцією Союзу захисту зловживання цією діяльністю лікарської науки для поборювання своїх власних громадян політичних протестів так зв. „дисидентів“, яких примусово саджають в лікарні для психічно хворих, з метою повної умови лікування невинуватих для себе критиків режиму.

У своїй доповіді доповідач пригадав давні царські подоби злочинів, згадали б історію філософа-публіциста Чаадаєва, про якого сам цар поставив „діягоз“, що він божевільний за його правдиві думки і переконання висловлені у „Філософських Листах“. Також за часів одного з найбільших світових злочинців Сталіна-Джугашвілі саджали інакшеменів до психушків, коли незручно було робити прилюдний процес. Такі злочинні практики застосовувалися в усіх режимах московських сатрапів включно з кремлівськими верховодами.

Вже на попередньому конгресі в Мехіко, Володимир Буховський переслав на Захід документи серед яких були теж „психіатричні експертні“, що вказували на явне зловживання психіатрії для поборювання дисидентів. Буховський назвав ці документи новою психіатричною хворобою в совєтах — „опозицію“.

На підставі його свідчень в психіатричних заведеннях знаходилося до 200 людей, насильно і без їхньої волі саджали до психушків, на чолі з „академіком“ Снежневським і Морозовим, англійські лікарі-психіатри видали книжку з доказами таких злочинів та про те, що вони також у ділянці психіатричних злочинних практик.

Міжнародна організація „Амністії“, мавши в руках ще більше доказів, подала до відома, що такі ганебні практики поширилися у всіх комуністичних державах. На конгресі прийняв Леонід Пліш — його правдиві переживання і звідси свідчення на пресових конференціях в Гоголю у великій мірі причинилися до засудження совєтських злочинних практик. Цей засуд треба також зазначувати англійській, австрійській і новозеландській психіатричними асоціаціями, що виїхали на форум конгресу з тією резолюцією. На конгресі був присутній лікар-психіатр, що провів фізичний і умовний стан Пліша зараз після приїзду його до Відня, стверджуючи понад всякий сумнів, що він вповні умово здоровий, лише фізично в тому часі був дуже виснажений.

На конгресі виступила теж як свідок лікар-психіатр д-р Волхаска, що є тепер на заході, а яку звільнили з праці в ленінградському заведенні для умово хворих лише за те, що не погоджувалася з лівими практиками нищення людей з допомогою психіатрії. Вона на відкритті залу в присутності понад півтори тисячі психіатрів розкрила ті злочинні практики. Не було тоді видно на залі совєтських делегатів, що прислали листа, що не будуть брати участі у протисовєтських виступах. Совєтська делегація була досить скромна числом у порівнянні до інших держав — заледве 30 делегатів, зате вони всі були стовідсотково згідні з „академіками“ Снежневським і Морозовим на чолі.

У протигу — на совєтській пресовій конференції совєтські сказали

журналістам, що прибули на конгрес виключно в гуманних цілях для обмірковування нових способів лікування умово хворих, причому не забули обговорити Пліша, Григоренка і інших, називаючи їх божевільними.

Після засуду совєтських практик американська делегація вимагала обрання спеціальної комісії, завданням якої буде слідувати за злочинними діями психіатрів, щоб відповідно реагувати на такі практики. Таку комісію обрано 120 голосами проти 60.

На конгрес приїхали теж відпочинки „Смоленск-У“ — Вони також привезли багато своїх матеріалів, що їх роздавали делегатам. Доповідач не вірив, що після засуду цієї злочинної практики вже її не буде; з їхніх промов, повних неприхованої злоби і наклепів, відчувалося, що вони будуть далі робити те, що заохотили, не рахуючись з ніякими засудами.

На окремій пресовій конференції французької делегації виступав Л. Пліш, на якій просив делегатів заступитися за лікарів Платонієм, замкненням на наказ совєтського уряду в домі божевільних. Після покінчення цієї цінної доповіді, розвинулася дискусія і запити, в яких взяли участь: Щурова, Гринів, ред. Кучер та інші.

Голова Клубу широко подякував П. Р. Купчинському за цікаву розповідь, до чого теж прилучилася численна аудиторія.

Гості з Європи в ЛМКлюбі

У п'ятницю 21-го жовтня 1977 р. Літературно-Мистецький Клуб в Нью Йорку вітав на своєму вечорі мільйон гостей з Мюнхену — Наталю Наталенко і д-ра Володимира Маруняка, що приїхали на деякий час до Канади і ЗСА. Користуючись з їхнього побуту в Нью Йорку, ЛМКлюб запросив д-ра Маруняка поділитися з туземною громадою своїми відомостями про залишки української еміграції в Європі, а Наталю Маруняка дати концерт українських пісень.

Вечір відкрив маестро Степан Крижанівський, представляючи обох гостей. Д-р Маруняк студіював у Празі, Берліні, Парижі, Мюнхені та в Українському Університеті, де докторизувався. Тепер працює в радіо „Свобода“. Знову ж п-ні Маруняк часто виступає на сцені в радіо зі співом українських пісень. Вона співала на великих патріархальних святкуваннях в Римі.

Після масового відливу української еміграції 1949/50рр. з Європи, — по часів його доповіді д-р Маруняк, — і переселення на інші континенти, в Західній Німеччині залишилося небагато українців. Залишилися хворі, яких не приймали чужі держави, люди старшого віку, або ті, що мали постійну працю. Всіх таких емігрантів, що залишилися в Європі разом з новим поколінням не буде більше ніж 75 тисяч осіб. Таки найбільше залишилося їх в Західній Німеччині.

Не є вже тією самою Європою, що колись була; сьогодні всі європейські держави мають свої клопоти і проблеми, які безробіття, зростаючі кошти прожитку, обесцінення гроша чи важкі політичні справи. Все ж таки українська еміграція у всіх тих державах, де проживає, не розлилася в чужому морі, живе, працює і старіється якнайдовше затримавши своє українське обличчя. На відносно міст треба поставити українську еміграцію в Німеччині, головне в Баварії, та інтенсивну науково-виробничу діяльність Українського Вільного Університету біля якого гуртується наукове життя, а відданість, друкарня, професори і асистенти того ж університету тощо. В Австрії, головну в Відні, де колись жило багато українців, залишилося їх небагато; мають там свою церкву св. Варвари, при якій існує славний хор проф. Гнатюшина, що його часто

Концерт хору „Думка“ в Чикаго

Українська громада щиро вітала хор „Думка“. Зала школи Гопена була переповнена. Концерт почався привітанням матеріальною хором від „Молодого Думки“ в Чикаго пісню „Веселий вітер“ композитора І. Дунаєвського під орудою Надії Савини при фортепіані Марта Стадник.

Спонзори гостинного концерту хору „Думка“ з Нью Йорку: Дитячий хор „Молода Думка“ і всі хори м. Чикаго.

Ось звучить „Да воскреснет Бог“ — Концерт ХХХІV Д. Бортиянського у виконанні хору „Думка“. Приспівом він одночасно хвилює враз мене прекрасний, м'який, багатий барвами звук хору. Відразу можна відчути великий контакт диригента з хором.

Саме тут мені б хотілося сказати кілька слів про ди-

ригування. Про жаден з видів музичного мистецтва немає, здається, таких суперечливих думок, як про диригування. Одні вважають, що диригування — це зовсім не мистецтво, що його немає потреби вчитися, а можна, ставши перед хором, обмежитися самим тактуванням чи метромуванням. Диригування — таке саме мистецтво як спів, чи гра на інструменті. Диригент мусить знати ґрунтовно науку гармонії, поліфонії, історії музики, відомості про людський голос. За допомогою дощилих і пластичних жестів рук та відповідного виразу обличчя передавати учасникам хору внутрішній зміст твору, його характер.

Правильно взятє темпо є заповнюкою доброго виконання твору. Диригент хору — Семен Комірний диригує скромно і виразно. Жест у нього точний і пластичний. Програма концерту цікава. Багато творів виконується „а капела“, що дуже цінне. Хор співає інтонаційно чисто, з доброю дикцією, контрастною динамікою.

Я не буду детально зупинятися над виконанням кожного твору, але про окремі мені хочеться сказати. В „Галілії“ С. Людкевича поєднані дві пісні, контрастні за характером. Протиставлення легкої танцювальності і плавності дає основу для створення яскравої картини життя. Твір виконано дуже добре, з доброю дикцією, динамікою, інтонаційно чисто. Дуже цікавий аккомпанюмент твору який прозвучав виразно.

„Тече вода в синє море“ Б. Лятошинського, слова Шевченка. Це чудовий твір, який вимагає великої наполегливості, був виконаний на високому професійному рівні. На тлі остинного басів („тече вода — тече вода“), то злітають високо вгору, то затихають дзвіні посипки сопрано і альтів („...а журавлі летять собі по той бік ключа“). У виконанні вражає досконале об'єднання епізодів в одне ціле, шільний зв'язок між окремими фразами, реченнями, періодами. Водночас виринали схильовані мотиви сумної інтонації „Шука коза свою долю, а долі немає“, або „куди ти йдеш не спитавшись“.

Пісня „Чотири воли пасує“ А. Кос-Анатольського, солістка п. Турякська-Ромео, написана зокрема вдало композитором набула широкої популярності в Україні. Приваблює глибоким ліризмом широким почуттів. І чарівна тужлива мелодія переносить нас в зелені Карпати, на широкі полонини, гірські простори, де сама природа настроєно на ширість та безсередність.

Ритмічна структура мелодії зупиняється на початку та в кінці фраз, часта зміна метра створюють враження своєрідного „рубато“, вимагає від соліста і хору великої уваги, вирозуміння, досконалого знання твору. Зміст твору був добре переданий солісткою Турякською-Ромео. Зокрема цікаво прозвучав твір „Болеро“ Сен-Санса. У виконанні слід підкреслити струнність ансамблю, відточеність всіх динамічних та звукових нюансів, а також звукову еластичність і темброве багатство.

Добре був виконаний твір А. Вахнянина „Садок вишневий коло хати“ на слова Шевченка. Закінчився концерт твором „Верховина світку ти наш“ обробка Д. Загора. Концерт пройшов на високому мистецькому рівні, хоча хористи, а зокрема солісти були перетомлені далекою дорогою.

Можливо, що слід би звернути увагу на деякі зміни в окремих творах в тексті, але це вже справа диригента, а найбільше окремим редакціям, які дозволяють собі вносити зміни в тексти пісень. Своєю наполегливою працею хор „Думка“ приносить велику насолоду людям, які так люблять українську пісню.

Христина Ковальська-Рудницька

Отець крилошанин Іван Прокопович, пластовий капелян відійшов у вічність

У неділю 13-го листопада 1977-го р., на 71-му році життя, несподівано покинув цей світ о. крилошанин Іван Прокопович. Пластун, це із 1920-их років, як тільки вперше, по Визвольних Змаганнях Українського Народу за свою незалежність, Український Пластовий Улад — відновив свою дію. Ше, як гімназійний тоді учень лівської середньої школи почав своє пластування. І не переставав бути пластуном, навіть і тоді як одягнув священний рясу і був ним аж до кінця свого трудовитового життя. Часто на пластові імпрезах, зустрічах, з'їздах одягав на себе пластовий одяг, і в традиційним Байден-Пауелівським скатським капелюхом Спочатку вписався до полку ім. Петра Конашевича-Сакгайдовича у Львові при Академічній гімназії і був скарбником у своєму гуртку. З перенесенням Академічній гімназії на вулицю Льва Сагіги, куди перейшла теж і його пластова частина, філія однак тієї гімназії залишилася далі в Народному Домі, при якій постав новий пластовий полк ім. князя Льва.

Отець Іван став членом його, приділений до гуртка „Пугач“, в якому виконував різні обов'язки: писаря, містопровідника, а то займав пост провідника гуртка. Пізніше у вищих класах тієї ж самої гімназії о. Прокопович перейшов вже на водне пластування, з дії якого зродилися пізніше „Чорноморці“. Відбував з морськими пластунами водні пластові табори в Монастирі над Дніпром. В Духовній Семінарії у Львові продовжував інтенсивно своє пластування і був гуртковим, пластового гуртка питомцем-теологом. Тільки-ж час розв'язання Українського Пластового Уладу польською владою мав коротку перерву у формальному пластуванні, але він пластуном не переставав бути.

В часи великого лихоліття, політичної диспори, по другому відновленні Пласту знову себе верифікує і стає зв'язковим та станичним в Пластовій Станиці в Байроїті в Німеччині й тоді включався в життя кузеня Пластунів Сеніорів „Лісові Чорти“, що часто викликало велике здивування у церковній ієрархії і тому о. Іван старався з церковними достойниками, як теж і на проповідях не називати свою приналежність до „чортівської фіamilії“ повною назвою, а скорочував її до літер „Л. Ч.“ Робив це із своєрідним гумором, що надавало його розмовам романтичного чару. В Байроїті, крім душпастирського обов'язку завідування парохією, пластових занять включився о. Іван у громадське русло, кооперовуючи дію та став членом Учительського Збору при місцевій гімназії.

В Детройті, від часу свого переїзду, широкі віддався праці у Пластовій Станиці та Осередку Праці Пластових Сеніорів. Займав пости у Станційній Раді, Номінаційних комісіях тощо. Виконував солідно всі справи, які на себе брав, вчався по змозі на сходи, ватри, табори та відвідував всі більш шкількування. Пластунів скількикратно до церковних властей, щоб о. Іван приїждив до Пласту, як пластового капеляна, углядати його великі заслуги для Пласту. І дійсно в 1960-их роках це і здійснилося. Отець Іван Прокопович став пластовим капеляном. В той же час Станиця в Детройті побудувала на своїй оселі „Зелений Яр“ — пластову Капліцу. Пластова молодь безмежно раділа з того приводу, що дістала свого пластового капеляна, священника-пластуна від юнацького віку. Отець набожно відправляв Святий Літургій, був духовним дорадником багатьох молодих душ, які приходили до нього, виголошував проповіді, над якими дуже старанно працював.

Повертаючись ще в мінусі, перед його номінацією на капеляна і перед будовою пластової каплиці, на короткий час церковна адміністрація переносить його до Ютики. Н. Й., де він

однаково вірно присвятив свою енергію і вмілість в будові нової парохії та будові тамтешньої церкви. Але св. о. Іван поновив з'являється в Детройті, як який це було вчора, що він залишив Детройт, включившись з новими вмілість, з тою самою любов'ю в детройтське життя. Однак, його першим і головним завданням було організувати нову парохію в сусідньому місті Детройт-захід-Дірборні. До цього дія св. о. Іван і приступив. Маючи вроджені здібності вести прикладно церковну адміністрацію (походив із старинного священницького роду, батько був священником) досягнув великого успіху. Вміжчаси змінив його дружина, що і призвело його до гіркої болі, який не покидав його до останніх хвилин життя. Однак і далі ставав до праці гідно, як вроджений аристократ і аристократ духа до Богом - покликаною діла, вислідом якого стала гарна будівля-церква св. Архистратига Михайла в Дірборні. Парохіяни полюбляли його. Поважали його гарну поведінку, пильність, педантизм і правдивість і відвідували церкву та слухали уважно його проповіді. Мажі між обов'язками св. о. Іван виконував дупла-стирські послання взяті добровільно на себе на оселі „Зелений Яр“, завідуючи Пластовою Капліцею. А як в нього були якінебудь перешкоди: паломництво до вічного міста Риму, або тоді, як його парохія св. Михайла звеличує святу свята — висилав на „Зелений Яр“ свого заступника. Дбав, щоб пластова оселя, в першій мірі пластова молодь не залишалася без духовної опіки. Був обов'язковий, товариський, часто з дозого дозозного жару та незвичайно витонченого відчуття гумору без найменшої злоби і такої ж самої тонув у його розмовах. Любив дуже товариство. І від перших днів переїзду до Детройту на постійне перебування любив мати у себе гостей. Не любив самоти, яка йому припадала долею кількома наворотами. Самота в Ютиці, бо там приходялося йому бути без родини, а потім наступає ще раз вона, ота ненависна самота: дружина покинула цей світ, син в Каліфорнії, а мати коло другого сина лікаря або в доньки Риси в Торонто. Створив він своє коло приятелів. І почався святкування його іменнин на св. Івана Богослова. На ці іменнини приходили окремо запрошували гості, яких він любив, очевидно які його поважали, шанували і відповідо це оцінювали. Спочатку ці прийняті іменнини були малочисленні. Відбувалися у вітальні доми, який служив за канцелярією парохії. 10-15 осіб. А потім стали традицією. І число присутніх доходило до ста осіб у вибудований залі церкви св. Михайла.

Гості проводили дружнє час на творчих розмовах, співали пісні, трали на фортепіані, одні розважалися розмовами, а інші гострим дискусіями громадського жанру. Тоді родилися нові ідеї, нові плани. Останні такі іменнини відбулися 25-го вересня 1977-го року. Св. о. Іван радів тим. Жив тим. І часто зворушений до глибини душі промовами, завагами щиро і щиро дякував гостям що прийшли. По останньому прийнятті розіслав навіть багатьом на пам'ятку свою фотографію прочуваючи свій близький відхід у засвіти. Не буде більше іменнин в отці крилошанина Івана Прокоповича. Не буде більше гостей. Вже свої іменнини справлятиме в колі райських янголів на небесному небосклоні у вічній тиші і радощах.

В цю несправдливо смертним людям дорожувати відповідо його вірні, пластова братерство і духовенство. Іокийний о. Іван лежав у своїй церкві. Кожного ранку відправлявся Службою Божою, а в четвер увечері Панахида за душу Покійного, яку зорганізувала і брала в ній участь Пластова Станиця, а в п'ятницю відправлено Архидієцьку Службу Божу і Панахиду за участь єпископа та всього духовенства.

В суботу 19-го листопада

Ювілейні річні збори 163 Відділу УНС „Єдність“ в Філадельфії

Філадельфія, ПА (с. г.). — Тут в неділю, 15-го січня ц. р. в залі Дому Окружного Комітету Філадельфійської Окружної Філадельфійської Річні збори 163-го Відділу Т-ва „Єдність“. Збори відкрив і, на пропозицію зібраних, ними проводив голова Відділу Яким Козел, а обов'язки писаря сповняв секретар Відділу Теодор Дула.

Віткриваючи збори, голова Відділу привітав всіх присутніх членів на залі, також головного організатора УНС Степана Гавриша і касира Окружного Комітету Івана Данківського, а відтак зарядив відчитання порядку нарад, який прийнято одноголосно. З черги секретар Теодор Дула відчитав протокол з Річних нарад з 1977 року, який був прийнятий без поправок. Відтак згідно порядку нарад приступлено до звітів членів уступаючої управи і Контрольної Комісії. Голова Яким Козел в своєму звіті заявив, що звітний рік закінчено з великим успіхом, що завдяки гармонійній співпраці членів Управи, а головне Теодора Дули і пані Катрусі Семені придбано 55 нових членів. За його словами це вперше в історії Відділу, що на протязі одного року придбано таке поважне число нових членів. Відтак він поінформовав про це, що основоположник 163-го Відділу Степан Гвізд, який оснував Відділ 28-го листопада 1918 р. хворий і тому його немає на зборах, але він передає привіт усім учасникам ювілейних зборів. Запрошений до звіту секретар Відділу Теодор Дула коротко поінформовав про загальну працю Відділу на протязі цілого року. За його словами членських вкладок для УНС зібрано понад десять тисяч доларів, а придбаних 55 членів забезпечено на загальну суму 93.000 доларів. За придбання 55 нових членів він висловив також подяку членам Управи, що їм допомагав в організаційній кампанії. Він також поінформовав про це, що двоє молодих студентів — членів Відділу отримали стипендію від УНСОУ, а саме Василь Хромьяк 100 дол. і Олена Гриниченко 100 дол.. Згадав секретар і про це, що 5-ох членів отримали допомогу для хворих, членів не втрачено, бо на протязі звітового року ніхто не помер. Тому, що касир Відділу Микола Лишак був перешкоджений і не міг взяти участі в нарадах, то його звіт від-

читав голова, а відтак попросив до звіту голову Контрольної Комісії Михайла Паласюка, який заявив, що Контрольна Комісія перевірила все книговодство і ствердила, що Теодор Дула є зразковим секретарем і тому голова цієї Комісії поставив внесок на улічення уступаючої Управі абсолютної призначення за гарну працю. З черги відбулася дискусія в якій слово забирали пані: Маріяка Ільницька, Стефанія Терещенка, Катерина Семенов і Ніна Волча. Відповідь на заторокнені справи дали Степан Гавриш і Яким Козел. Відтак приступлено до вибору нової Управи на 1978 рік, яку по короткій дискусії обрано в складі: Яким Козел — голова, Микола Лишак — заступник голови, Теодор Дула — секретар, пані Маріяка Ільницька — заступник секретаря і пані Катрусі Семені — касир. Контрольну Комісію очолює Михайло Паласюк як голова, а на членів обрано пані Ніну Волчуську і пані Стефанію Терещенку.

Опісля головний організатор Степан Гавриш слав подяку і гратуляції за „чудо“, якого dokonala Управа в звітовому році, а саме придбання 55 членів. За його словами це була праця „тіму“ шлої Управи, яка поставила собі за завдання на протязі одного року придбати 50 членів, а придбали аж 55 членів, забезпечених на так поважну суму — 93.000 доларів. Відтак він звернувся до членів, що в 1978 рік, є ювілейним роком 163 Відділу, а саме — 60-річчя заснування Відділу. Він також коротко поінформовав про загальні досягнення цілості УНСОУ в 1978 році. Відтак від Окружного Комітету Філадельфійської Окружної Філадельфійської Управи вітав касир Іван Данківський, який висловив призначення за успішну організаційну працю усім членам Управи.

По Річних нарадах відбулися звичайні місячні збори під час яких обрано Якіма Козела делегатом на 29 Конвенцію УНСОУ, а його заступником — пані Катрусю Семені. Відтак голова подякував усім за участь в зборах, подякував за довіря в імені обраної Управи і запросив присутніх до перекуски, під час якої далі продовжувалося дискусія на союзові теми, а з уваги на те, що це була святочна пора, учасники гостини відповіли ряд традиційних колядок.

Вечір на пошану Слуги Божого Андрея у Вашингтоні

Заходом Союзу Українських Католиків в Америці „Провидіння“, 222-й Відділ ім. Митрополита Андрея Шептицького у Вашингтоні, Д.К., відбувся у неділю, 6-го листопада 1977 р., в залі української католицької семінарії св. Йосафата, Святоїчній Вечір на пошану покровителя Відділу.

Програму відкрив о. Йосип Деничук, ЧНІ, коротким словом в українській і англійській мовах і попросив о. митра Вазила Макуху, ректора Духовної Семінарії, провести бенедикційну молитву. Після цієї молитви мгр Богдан Скасків, голова Відділу „Провидіння“, прочитав обширну та змістовну доповідь про життя і многогранну пастирську діяльність нашого князя Церкви.

Не менше цікаве було й коротке „Слово“ про Владика Сотера Ортинського, основника Союзу Українських Католиків „Провидіння“, що його прочитала з молодечим ентузіазмом англійською мовою Мері Елен Кіс, голова Ліги Української Католицької Молоді

філадельфійської архидієцезії.

З черги Доза Падлаєвська відігравала поезію Лесі Хрещинської „Митрополит наш Владика“.

Програма Вечора включала теж вокально-музичну частину, що її підготувала директор Відділу Українського Музичного Інституту у Вашингтоні О. Сушко-Наконечна. Музична частина почалася пісню М. Фоменка „Молитва за Вітчизну“ у виконанні гуртка молоді в складі: Мері Елен Кіс, Софійка Наконечна, Іванка та Наталка Сокіл і Дарія Терпак. Слідували фортепіанові соля, сольоспів і співочі дуети молоді. Виконано твори В. Барвського, В. Косенка, Д. Січинського і С. Людкевича. Присутні гості сердечно вітали кожну точку коних виконавців і не шадли призначення молодим адептам мистецтва.

Програма Вечора закінчилася співом пісні „Благослови всім Ісусе мій!“ „Як же Ти Славний Господь в Сіоні“, яку відспівав цілий гурток молоді разом з усіма присутніми на залі.

Фортепіановий супровід до всіх співочих точок був у руках проф. О. Сушко-Наконечної.

Н. Н.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ УНСОУ!

Михайло Бажанський

Борис Бачинський і д-р Орест Попович поділили першість УСЦАК-у в шахах

В цьогорічному турнірі за індивідуальну першість Української Спортової Централі Америки в Канаді в шахах, що його провів УСЦАК, фінальну гру в дні 25-27-го листопада, м.р. спільний чемпіонат здобули Борис Бачинський, "Тризуб", Філадельфія і д-р Орест Попович, "Чорн. Січ", Ньюарк маючи однакове вітальне значення, по 5:1 Турнір проводився швейцарською системою в шістьох колах. Співпершуну виграли по 4 партії і по 2 зремисували, включно між собою в останньому колі. Бачинський і Попович поділили перше місце між собою сумою перших двох нагород 250 і 125 дол. Вони виграли розіграш між собою матч із чотирьох партій, щоб устійнити абсолютного чемпіона українців Америки й Канади та власника чаші УСЦАК-у в рр. 1975 і 1976, а Попович в рр 1966-1968 і в 1972. Третє місце і нагороду в сумі 75 дол. здобув проф.

Степан Попель з Норт Дакоти 4/5. Далі йшли: 4. С. Новаківський, "Тризуб", Філадельфія. 5-9. Поділене/інж. Л. Блонарович, "Чорн. Січ", Ньюарк, В. Дзера, "Україна", Торонто, Д. Кулик, "Чорн. Січ", Ньюарк, Б. Миндюк, "Україна", Торонто і Б. Степаненко, "Україна", Торонто, /по 3/. 10-13 /поділене/ д-р Ю. Колтун, "Тризуб", Філадельфія, Б. Кутко, "Тризуб", Філадельфія, Б. Назарко, "Україна", Торонто і інш. 3. Шпон, "Тризуб", Філадельфія. /по 3/. 14. Т. Гарас, "Україна", Торонто /2/ поділе-

не/ Л. Бойко і Ю. Луцишин, оба "Тризуб", Філадельфія. Похмурський, "Україна", Торонто. /по 2/. 18. Р. Блонарович, Честер, Па. /1/. О. Кошуба, Українська Централь, Пассейк /1/. 20. О. Крих, "Тризуб", Філадельфія.

Нагороду для юніорів в сумі 50 дол. отримав Р. Блонарович. Цьогорічний чемпіонат українців Америки й Канади був чи не найкращим з усіх, якщо взяти під увагу участь аж п'ятиох українських майстрів, колишніх чемпіонів УСЦАК-у /Бачинський, Блонарович, Дзера, Попель, Попович/. Приємно було вітати в ньому заслуженого ветерана українських шахів і колишнього українського першуну ше з Рідних Земель, проф. Попеля, що потрудився прибути аж з Норт Дакоти. Не дописав лише кількість учасників, зокрема тому, що не прибули сподівані змагуни з Клівленду, Рочестеру та інших відомих активних осередків. Турніром провів Ланковий Шахів УСЦАК-У, П. Миндюк з "України", Торонто і мгр Субтельний з "Тризуба". Під кінець турніру господарі, УСЦАК, влаштували для учасників обід, на якому промовляли Голова "Тризуба", Роман Савчак і проф. Степан Попель. Спонсорами для грошових нагород були: УСО "Тризуб", Філадельфія, УНСОЮЗ і П. Богдан Миндюк з Торонта, Лінка Шахів висловлює їм всім подя-

О. П.

Загальні Збори Пластової Станиці в Нью Йорку

20-го листопада 1977 р. в приміщенні Пластового Дому відбулися 29-ті Загальні Збори Пластової Станиці в Нью Йорку.

Станична, пл. сен. Ірина Куровицька, відкриваючи Загальні Збори попросила привітати до молитви, а потім відспівано пластовий гимн. На її внесок збори вшанували хвилиною мовчання пам'яті членів Станиці і Пластарию, що відійшли у вічність у звітному році.

До Президії Збори вибрали пл. сен. Павла Дорожницького на предсідника та пл. сен. Ольгу Кузьмович на секретаря. Предсідник привітав привітаних на залі голову ГПБ, пл. сен. Романову, голову КПРаді пл. сен. Евстахія Гойдиш та членів КПСтаршини пл. сен. Ігора Сохана і пл. сен. Володимира Свинуха. Пл. сен. Ігор Сохан склав привіт від КПС. Рівнож привітав пл. сен. Ярослава Падюха, як голову НТШ, пані Ірину Цегельську голову Пластарию пл. сен. Вячеслава Вишневецького, голову Пластової Фундації.

Предсідник з черги відчитав протокол нарад, які Збори прийняли без змін. На внесок вибраної Верифікаційної Комісії Збори прийняли протокол попередніх Загальних Зборів з тим, що відчитано тільки резолюції.

Станична у доповненні свого звіту подала привітання ося на останній Орлікіді. Перше місце у загальному точуванні і перше місце за експонат здобув 2-ий Кур. УПЮ ім. Лесі Українки. Гетьманівною вибрано членку 2-го Кур. пл. вір. Оксану Куровицьку. Зв'язковою цьо-

го куреня є пл. сен. Ольга Кузьмович. Також гарно вийшли 18-ий Кур. ім. Олени Пчілки, зв'язково якого є ст. пл. Надія Яворі, 30-ий Кур. ім. Софії Галечко, зв'язково якого є ст. пл. Віра Косович і 21-ий Кур. УПЮ-ів ім. Евгєна Коновальця, зв'язково якого є ст. пл. Юрій Яримович.

На закінчення подякувала всім членам Станичної Старшини та управі Пластарию за дружню співпрацю.

Голова Станичної Ради пл. сен. Андрій Ластовський склав звіт із перевірки діяльності Станичної Старшини і на його внесок Загальні Збори ухвалили абсолютну уступуючу Станичній Старшині.

У різних перейшлих внесок пл. сен. Я. Падюха зобов'язав на Крайовому З'їзді поставити внесок на зміну статуту щодо Загальних Зборів, щоб відбувалися в означений час, а не години пізніше.

На внесок Номінаційної Комісії у складі: голова пл. сен. Р. Рогожа, пл. сен. В. Корнага, ст. пл. Лєся Гной, пл. А. Вайтович. Одногослоно з оплесками обрано нову Станичну Старшину в такому складі. Склад Новообраної Станичної Старшини такий: станична — пл. сен. Ірина Куровицька, 1-ий заступник — пл. сен. Роман Ядущко, 2-ий заступник — пл. сен. Орест Кебало, секретар кореспондентський — ст. пл. Віра Дорожницька, секретар протоколярний — ст. пл. Ліда Семущук, кошовою — пл. сен. Оксана Козак, заступник кошовою — ст. пл. Маруся Дармограй, скарбник — пл. сен. Володимир Сафан, референт

Як Балтімор вітав фільм прем'єру „В неділю рано зілля копала”

І хоч останніми часами наші громади, а передусім молоді не дуже то численно відвідують наші виступи чи інші імпрези, то однак у неділю, 20-го листопада м. р., театральна зала Дому Української Молоді в Балтіморі була по береги заповнена молоддю і старшими.

Всі радо прийшли оглянути вже з черги другу мистецьку виставку образів артиста маляра Т. Кузьмова і його найновіший

малюваний карбуновий фільм, який він накрутив на підставі повісті О. Кобилянської „В неділю рано зілля копала”.

Перед прем'єрою фільму виступив зі словом представник від Едукаційного комітету Василь Татчин та коротко розказав про життя і діяльність письменника О. Кобилянського та про велику вартість її повістей, яку скоро побачимо у фільмі. Відтак згасло світло, заграла трембіта, і на екрані появилася чудова наша Карпатка. А потім при звуках гуцульських мелодій, неначе у сні, вивирали рухомі образи всіх подій згідно з повістю, які були по-мистецьки пояснені у віршовій формі.

І хоч на залі було багато молоді та дітей, а все одно півтори години панувала велика тишина, лиш з фільму доносились пісні музики, звук сопілки чи трембіти.

Зачарована публіка навіть не чулась, як проминуло півтори години, і на тлі гір показався напис „Кінєць”. Тоді громом поспали оплески на знак авторів, що вив новий культурний засіб в українське життя. Тоді В. Татчин не лише в імені Комітету, але в імені всієї громади подякував із зворушенням Т. Кузьмові за велику талановиту працю пензля і пера і фільмової техніки.

Потім до пізньої ночі численні гості ще раз оглядали виставку образів, і майже всі індивідуально гратували, дякували та бажали авторам великих успіхів на новій культурній ниві.

Пл. сен. Стаха Гойдиш

А. К.

ЗБІРНА МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА В ДЕТРОЙТІ

Збірна виставка мистців Детройту, що її від кількох років започаткував маєстро Е. Козак відбулася у дні 18 листопада до 4 грудня м. р. в галерії ЕКО.

Наша громада мала нагоду оглянути найновіші праці усталених мистців як також тих adeptів мистецтва, які або вже по закінченню студій, або в них заантовані, могли похвалитись в деяких випадках дуже успішними досягненнями. Свідомість, що така виставка відбувається тепер щороку заохочує місцевих мистців до праці, а молодим дає можливість познайомити публіку зі своїм поступом і конкретними вислідами.

Листу десяти учасників започатковує Роман Бараник. Його красив в пастельних гармоніях кольорів поділений на ряд площин, викликає враження руху і вільності. Едвард Козак розгріває серця глядачів історичною і побутовою тематикою, яка пригадує рідний край та підсилює любов до нього.

Козацький дух відваги та безжурності скоплені в його „Байді”, є новим осягом нашого історичного портрету. Всесторонність Юрія Козака проявилася в сатиричному портреті генерала, в плані міста Детройту, відданого безчисленими нюансами майже одного лише кольору, та іконах, окритих патиною, що викликає враження старої роботи.

Ярема Козак залюблений, як звичайно в природі. Його „Метелик” виявляє філософічні нотки, наголошуючи самоту кожної створіння в буйній, але байдуїї природі. Краєвид Юрія Крохмалюка нагадує

дешо манеру Руссо своєю таємничою непроникливою природою. В картинах Наталки Лончини виявлено вдалий рисунок і відвага вживати мішні форми. Красиві і квіти Ані Никифорак приковували увагу своєю технікою, опертою на широкі мазках як і гармонійним ужиттям красок. Отець Тарас Прокопів виявив себе як портретист, а його ікони в протилежності до старих візантійських не виявляють суворості, а радше своєю лагідністю збуджують молитовний настрій. Таким самим настроєм насичена також ікона Марти Савчук. У Галини Конопади рішучі прояви дласного стилю. Беручи за сюжет природу, вона розсїває мерехтливими барвами її форми і, доходячи до півабстракту, осягає рівновагу між предметом її зацікавлення та його зформованням.

Збільшення учасників виставки з року на рік казує на ріст її популярності і широке зацікавлення, яке вона викликає, є доказом її потреби. Тому ініціативу проф. Е. Козака треба належно оцінити.

Володимир Баран

Мілена Рудницька
Невидимі
Стигмати
Книжка у твердій темній бронзовій обгорці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07308
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового податку.

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК СУМА 1977

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК СУМА

Субота, 11-го лютого 1978 р., год. 8:30 веч., в Статлер Гілтон Готелю (Terrace Room)

Баль Дебютанток СУМА належить вже до традиційних імпрез сумівської молоді. В ньому бере участь багато української молоді, не тільки з самого Нью Йорку, але також з околиць.

Дебютантки — це переважно сумівська молодь, яка від наймолодших літ виростала й виховувалася в рядах СУМА, і, осягнувши 16-ий рік життя, вступає в новий етап життя. Дебют — це незначний перехід у юнацького в молодечий вік.

Ця подія в житті кожної молодої людини залишається назавжди в пам'яті, як один з радісних моментів. Це зокрема радісна хвилина для виховників і керівників організації СУМА, яка намагається виховати молоду надійну зміну, нашу майбутність, майбутність української нації.

ДЕБЮТАНТКИ

Варвара Барна
Yonkers, N.Y.Оля Бордун
Hollis, N.Y.Оля Воробель
Hollis, N.Y.Маріянка Ганін
Boston, Mass.Віра Кухтенко
Yonkers, N.Y.Оксана Микитин
Boston, Mass.Оля Науменко
Perth Amboy, N.J.Анна Олещук
Passaic, N.J.Дануся Плішак
Elmhurst, N.Y.Маруся Семчук
Amsterdam, N.Y.Ірина Свідерська
Amsterdam, N.Y.Оксана Шеремета
Jersey City, N.J.Ірина Хомішак
Clifton, N.J.

1978 РІК

ЛИТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ у НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню, II пов., Нью Йорк
(Дім Українського Визвольного Фронту)

П'ятниця, 10 лютого 1978 р., год. 7-ма веч.
ДАМ'ЯН ЛІЩИНСЬКИЙ
Красназвача поїздка групи молоді
до Греції та Італії.
Доповідь ілюстрована прозірками.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

СТРУННА ОРКЕСТРА МУЗИЧНОГО
ІНСТИТУТУ ім. М. ЛИСЕНКА —
ТОРОНТО, КАНАДА

КОНЦЕРТ

Диригент

Проф. Іван Ковалів

Соліст — Орест Ковалів

У ПРОГРАМІ ТВОРИ:

БАХА, ВИТВИЦЬКОГО, ВОН-ВІЛІМСА,
ГРІГА, КОРЕЛЛІ

Субота, 25-го лютого 1978 року
година: 7:30 веч.
Washington Irving High School
40 Irving Place, New York City

Неділя, 26-го лютого 1978 року
година: 3:30 по пол.
Philadelphia High School for Girls
Broad and Olney, Philadelphia, Pa.

В Нью Йорку квитки до набуття АРКА, ЕКО.

15 РОКІВ ЗМАГАНЬ І ЗУСИЛЬ

(Закінчення зіст. 2-ої)

ності дали величезний стимул українському життю, спинили процес відчуження диспори від материка, проти асиміляції дали нову концепцію самообереження і служби своєму народові. Водночас це був період самооборони проти противних течій й інтересів, що тоді збиралися проти нас. Ми відчували, чи не вперше від довгого часу, що інтереси Помісної УКЦеркви незвичайно зрозумілими в Ватиканській адміністрації і що є потреба на відстоювання своїх прав і перед найвищим проводом Вселенської Церкви. Ми навчилися цього, бо мали твердого Вчителя.

І остання третина цього короткого періоду характеризується дозріванням Церкви і народу. В обличчі неприхильної кон'юнктури та неоправданих виступів у нашій справі, Блаженний Іосиф і ми всі навчилися, що треба відстоювати тверде власне право, що треба робити своє, не оглядаючись „на право чи на ліво“. Наші змагання посилюються, самооборона на різних відтинках зростає. Нам треба було оборонити саме право існування Української Католицької Церкви проти зазіхань її відвічного ворога — Москви та проти потурання деяких кіл, запоморочених „високою дипломатією“ Остполітиків. Нам треба було боронити традиційне право на самоуправління та на належний нам патріархальний устрій, треба було рятувати Соборний декрет про Східні Церкви, щоб він не стався ще одним актом, подібним до советської конституції. В цьому періоді прийшло природно те, що повинно було прийти. В обличчі неоправданих відмов нам мати власний Патріархат, ми стали патріархальною Церквою не у висліді дипломатії й комбі-

націй, але у висліді глибокого прагнення тієї самої Церкви. Це могло статися лише завдяки сильному почуттю історичної відповідальності Первостарха, що зрозумів „повноту часу“ і готов був прийняти рішення, на яке мало хто може здобутися. В тому виняткова вага і роль Блаженного Патріарха. Завдяки йому, ми сьогодні стали Патріаршою Церквою, і хоч для цього тепер ще не маємо визнання, цей акт не лише його приєднання, але водночас дає нам шанси здійснити все те, чого інше ми не могли б. Це стосується як оборони права цієї Церкви на саме існування на батьківщині, так і її життя та організації в розсіянні, а також і формулювання її власної концепції українського християнства та взаємин з іншими українськими християнськими спільнотами.

І цей період сповнений змагань, труднощів, важких перешкод з різних боків. Вони зрозумілі, коли походять з-зовні, але прикрі і болючі, коли ці колоди ставляться нами самими. І ніяке інше вняшення не приходить на гадку, як лише той факт, що наш нарід задовго був у неволі і рецедиви підневільної поведінки та мислення в нас не перевелися. Проте, крок за кроком розбудова нашої Церкви, очоленої Патрі-

архом, проходить, і цього походу вже нікому не спинити.

Судилося так Блаженному Патріархові Іосифу, що його життєвий шлях і діяльність проходили „пер аспера ад астра“ (через терня до зір). Такого призначення від Провидіння важко від себе відхилити, бо це було б капітуляцією. Його треба здійснювати, що наш Патріарх і робить та нам дає приклад такого поступування.

Останні події ілюструють як збільшуються різні тернисті ситуації. Події в англійському скзархаті справді є болючими, і такий „ювілейний“ дар Блаженному, справді є найменш потрібний нашій Церкві.

Ударі й болі збільшуються ще і з волі Божого Провидіння й людським способом. Недавня втрата двох відданих і відповідальних осіб з близького оточення Патріарха побилює його й усіх нас біль. Всі, хто знає умови в патріархальних установах, погодяться, що смерть Матері Клявдії Федаш, колишньої Архимандрити Васильянок, а останніми роками завідувачки обителі Святої Софії, та отця архимандрита Степана Чміля, духовника Колетії Св. Софії та останнього ректора Малої Семінарії, є величезною втратою. Проте, й це треба нам сприйняти, як пише один священик з Риму: „Великий це удар, та знаємо, що матимемо в небі заступників“.

Замість квітів на свіжу могилу
нашого Сердечного Друга
бл. п.

Д-ра ВОЛОДИМИРА КОЛАТАЛА

що відійшов передчасно у Вічність
1-го лютого 1978 р. у м. Раффорд, Іл.,
на Патріаршу Фундацію
100.00 доларів зложили
Ліда і д-р Роман СМІКИ з Родиною

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Відділ Ньюарк, Н. Дж.

П'ятниця, 10-го лютого 1978 року, год. 7-ма веч.
ПІВРІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ

Клас фортепіано — Д. КАРАНОВИЧ, Т. БОГДАНСЬКОЇ, О. БОРБИЧ-КОРДУБИ.
Клас скрипки — Р. ВЕНКЕ.

Зал УНДому, 140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

які вимолюватимуть нам перед престолом Всевисшнього більше ласк і краще майбутнє!

Наш Патріарх Іосиф був битий долею майже все своє життя. Мабуть, трагізм записаний йому як призначення. Проте, він залишається завжди вірним своїй дєвізі, котра позначилася й за останніх 15 років та десь йому присвистуватиме: „PER ASPERA AD ASTRA!“

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Приятеля

бл. п.
АНДРІЯ ПЛЕШКЕВИЧА

складом 100.00 доларів
на Постійний Патріарший Фонд.

Іван і Ольга ВЕРБОВСЬКІ з Родиною

Дружині Тані й синові Борисові висловлюємо
наші співчуття.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 4-го лютого 1978 року,
відійшов у Вічність

бл. п.

ІВАН ЛУК'ЯНОВИЧ ХОЛОДНЯК

нар. 7-го червня 1896 р. в Слободі Липцях біля Харкова.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 7-го лютого 1978 р. з церкв св. Володимира,
Парма, Огайо.

В глибокому смутку:

дружина — ЮЛІЯ
діти — ЕДІТА та МИХАЙЛО МОРОЗИНСЬКІ
внуки — ВІКТОРІЯ, ДІЯНА і НАТАЛІЯ

У ПАМ'ЯТНИЙ Сороковий день,
як залишив нас у величій смутку

Незабутній наш
МУЖ, БАТЬКО, БРАТ,
ЛІДУСЬ і ПРАДІД

АЛЬФРЕД ОМЕЛЯН КОЗАК

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА

дня 12-го лютого 1978 року, о год. 12-й дня
в церкві св. Івана Хрестителя, Детройт — Захід

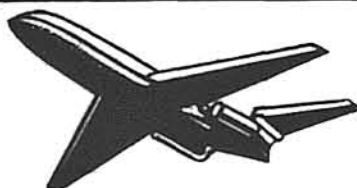
Просимо Приятелів і Знайомих помолитися з нами в цей день за упокій
Шляхетної Душі Покійного.

Жалем опечалені:

ЮСТИНА — дружина
ЛЕВКО і ЛЮБА — син і сина
ІГОР і ЗІРКА — син і сина
ОЛЬГА та АНТІН ПАХОЛОК — сестра і швагер
ЕДВАРД і МАРІЯ — брат і братова
БОГДАН і ДАРІЯ — брат і братова
ВОЛОДИМИР — брат
Внуки і Правнуки

ВІДВІДАЙТЕ УКРАЇНУ В 1978 РОЦІ

20 ескортованих групових виїздів з Нью Йорку

Відлет	Поворот НЬО ЙОРК	Тура	Число днів	МАРШРУТ	Ціна	Летунська компанія
4-го травня	12-го травня	МІНІ-ТУРА I	9	Київ, Львів, Варшава	\$ 835.00	Swissair
10-го травня	25-го травня	РУТА I	16	* Львів, Тернопіль, Київ, Канів	\$1,186.00	Lufthansa
5-го червня	21-го червня	КАШТАН I	17	Москва, Львів, Тернопіль, Київ, Канів, Москва	\$1,351.00	Pan American
15-го червня	2-го липня	ШАФІР	18	Київ, Канів, Львів, Ялта, Ленінград	\$1,426.00	Swissair
20-го червня	11-го липня	РУСАЛКА	22	Варшава, Львів, Київ, Канів, Одеса, Білгород, Сочі, Москва	\$1,510.00	Swissair
22-го червня	16-го липня	КРОКОДИЛЬ	25	Будапешт, Ужгород, Львів, Ялта, Запоріжжя, Харків, Полтава, Київ, Канів	\$1,524.00 APEX** OR \$1,684.00 22/45 Day Excurs. Swissair	
28-го червня	13-го липня	МАРІЧКА	16	* Львів, Тернопіль, Київ, Канів	\$1,299.00	Lufthansa
5-го липня	20-го липня	РУТА II	16	* Львів, Тернопіль, Київ, Канів	\$1,299.00	Lufthansa
10-го липня	31-го липня	ЯВІР	22	Варшава, Львів, Тернопіль, Київ, Канів, Ялта, Москва	\$1,510.00	K.L.M.
15-го липня	3-го серпня	ОРЕЛ	20	Київ, Канів, Тернопіль, Львів, Ужгород, Відень	\$1,494.00	K.L.M.
17-го липня	2-го серпня	КАШТАН II	17	Москва, Львів, Тернопіль, Київ, Канів, Москва	\$1,351.00	Pan American
25-го липня	15-го серпня	ЗІРКА	22	Москва, Львів, Київ, Канів, Сочі, Ленінград, Петродворець, Копенгага	\$1,690.00	Lufthansa
3-го серпня	21-го серпня	РОМА	19	Москва, Львів, Тернопіль, Київ, Канів, Рим	\$1,497.00	Finnair
8-го серпня	29-го серпня	ЧАЙКА	22	Варшава, Львів, Київ, Канів, Запоріжжя, Ялта, Москва	\$1,510.00	Swissair
9-го серпня	24-го серпня	РУТА III	16	Москва, Львів, Тернопіль, Київ, Канів	\$1,299.00	Lufthansa
16-го серпня	2-го вересня	БАЙДАК	18	Москва, Львів, Ялта, Київ, Канів, Ленінград, Петродворець	\$1,475.00	Finnair
21-го серпня	6-го вересня	КАРПАТІЯ	17	* Львів, Чернівці, Київ, Канів, Москва	\$1,351.00	Pan American
15-го вересня	23-го вересня	МІНІ-ТУРА II	9	* Львів, Варшава	\$ 885.00	Pan American
4-го жовтня	19-го жовтня	РУТА IV	16	* Львів, Тернопіль, Київ, Канів	\$1,087.00	Lufthansa
26-го жовтня	3-го листопада	МІНІ-ТУРА III	9	Київ, Львів, Варшава	\$ 799.00	Swissair

* Прилет і пересідка у Москві.

** APEX (Advance Purchase Excursion) AIRFARE — Реєстрація по цій нижчій ціні перелету приймається тільки до дня 22-го березня 1978 року.

МАРШРУТИ І ЦІНИ МОЖУТЬ ПІДЛЯГАТИ ЗМІНАМ

В ОБСЛУГАХ ВКЛЮЧАЄТЬСЯ

- Транс-атлантичний перелет джетовим літаком туди і назад
- Транспортування оподаткування США
- Безплатний перевіз двох штук багажу при відльоті із Нью Йорку
- Транспортування літаком, поїздом чи автобусом поміж європейськими містами
- Перевіз туристів і багажу від автобуса/станції до готелю у кожному місті
- Оплата носильникам за дві штуки багажу від особи
- Першо-класні готелі приміщення у кімнаті на дві особи
- Харчування — три рази на день у Радянському Союзі, два рази на день у інших країнах
- Оглядання міст під проводом місцевих провідників
- Цікаві поза-міські екскурсії, згідно з маршрутом окремих тур
- Вечірки з народними стравами, напінками та розвагами
- Напівне (тип) готелів та іншіх послуг, готелів оподаткування
- Полагодження потрібних подорожніх документів та візові оплати
- Кошти планування та ведення групових тур
- Дарунок: паспортний портфель, летунська торба, налічки (тегс)
- Допомога працівниками агенції при груповій реєстрації на КЕНЕДІ летовищі
- Під час подорожі повна обслуга групи нашим власним провідником із США

ЗА ДАЛЬШИМИ ПОДРОБИЦЯМИ ТА РЕЗЕРВАЦІЯМИ ПИШІТЬ АБО ТЕЛЕ-
ФОНУЙТЕ ДО НАЙБІЛЬШ ДОСВІДЧЕНОЇ ПОДРОЖНЬОЇ АГЕНЦІЇ У США,
ЗАСНОВАНОЇ В 1920 РОЦІ

KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-8779

Віра Ковбаснюк Шумейко, президент
Урадові години:

Від понеділка до п'ятниці: від год. 9-ої рано до 6-ої веч.
Суботи: від год. 9-ої рано до 1-ої по пол.

Агенція є членом: Better Business Bureau of Metropolitan New York
ASTA (American Society of Travel Agents)

ДО: Подорожньої Агенції КОВБАСНЮК (СВ 78)

Прошу прислати мені/нам подробиці відносно наступної тури:

(назва тури) Дата відльоту:

Число зацікавлених осіб:

Name

Address

Street

City

State

Zip Code

Tel. No.

Area Code

Увага! Увага!

ЄДИНА НАГОДА набути ці книжки під час ВЕЛИКОГО ВИПРОДАЖУ

Бабай КАРУСЕЛЯ ВІРШІВ лірика, сатира, гротеск, прикраси, багаторазові словотворки, прислівки та чиста правда	6.00
Василь Барка а) ЖОВТИЙ КНЯЗЬ повість, друге видання	5.00
б) ЗЕМЛЯ СЛІДЧИХ есеї	6.00
Іван Білик МЕЧ АРЕЯ казання про великого князя Богдана, званого Аттилою, про давніх русичів і давній Київ розповідь про життя, труд і подвиги наших далеких предків	10.00
Олена Василева КОЛИ ОРБИТИ СХРЕЩУЮТЬСЯ повість	5.00
Наталія Полонська-Василенко ІСТОРІЯ УКРАЇНИ Перший том	15.00
Другий том	20.00
Василь Витвицький МИХАЙЛО ГАЙВОРОНСЬКИЙ Життя і творчість	2.00
Михайло Влох ВИННИКИ, ЗВЕНИГОРОД, УНІВІАЛДОВІЛЬНІ СЕЛА Історично-мемуарний збірник	15.00
Василь Волинський ДЕШО ПРО РОГАТИНІ І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ	2.00
Р. Володимир ПЛДКІСЕРЦЯ вибрані твори	2.50
Барбара Ворд П'ЯТЬ ІДЕЙ, ЯКІ ЗМІНЮЮТЬ СВІТ (переклад з англійського)	3.00
Олександра Воропаєва ДОРОЗІ НА ЗАХІД (шоденник утікача)	3.50
О. Михайло Войковський а) ВСЕЛЕННА ВЕСЕЛИСЯ Проповіді на неділі і свята різдвяного круга	3.00
б) ТРАВНЕВІ ПРОПОВІДІ в честь Пречистої Діви Марії	2.00
Микола Гоголь ТВОРИ у 2-ох томах	4.00
Д-р М. Гнатюк ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 2-е доповнене видання	3.00
Олександра Гай-Головко ПОЕТИЧНІ ТВОРИ — 1933-1947, том перший	3.50
Г. Голоскевич ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК	6.00
Орест Горюньський ГЕНЕРАЛ ІВАН ВАСИЛЮВИЧ ГУРЧИН ОСОБИСТІ ПРИЯТІЛЬ ПРЕЗИДЕНТА ЛІНКОЛЬНА	1.00
Ярослав Гриневич ДОЛЯ УКРАЇНИ НА МИТАРСТАВАХ	2.00
Олександра Гринченко МОЇ ЗУСТРІЧІ І ЗМОВИ З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦІМИ	5.00
Михайло Грушевський ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ п'ять томів	36.00
Докля Гуманна ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ роман-ніч, четверта книга	3.00
Володимир Галан БАТЕРІЯ СМЕРТІ	5.00
Д-р Михайло Данилюк а) НА МЕДИЧНІ ТЕМИ Лікарський довідник	7.00
б) ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК	3.00
Генерал-лейтенант Роман Дашкевич АРТИЛЕРІЯ СІЧОВИХ СТРЕЛЬЦІВ У БОРІТБІ ЗА ЗОЛОТІКІЙСЬКІ ВОРОТА	3.50
Олексій Запорожець-Девлад ГАРБУЗОВА МІТЕРІЯ (гумористична повість)	3.00
Володимира Демус НА ЛЮДСЬКИХ ОЗЕРАХ поезії	2.50
Микола Лерберг ВІРШІ	3.50
Микола Домашевський ІСТОРІЯ ГУЦУЛЬЩИНИ том перший	15.00
Ред. Антон Драган ЛУКА МИШУГА — збірник	6.00
Федір Дудко МОЯ МОЛОДІСТЬ сторінки споминок	2.00
Осип Дячизин ЧЕРЧЕ МОЄ РІДНЕ СЕЛО монографія	2.50
О. Жданович ОДЕНА ТЕЛІГА збірник а) поезії, б) проза й публіцистика, в) біографічний нарис, г) спогади і матеріали, г) літературно-критичні оцінки	20.00
Мирон Заклинський ДМИТРО ВІТОВСЬКИЙ — громадський діяч, стрілецький ідеолог, вождь Листопадового Зриву, секретар військових справ ЗОУНР	2.00

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовий переказ, долучаючи оплату на кошти переписки від \$1-53 (в залежності від кількості книжок).
Мешканців стеату Нью Джерсі заборвзує 5% ставового податку.

“СВОБОДА” BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

СОВЕТСЬКА СИСТЕМА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

особливо небезпечним рецидивом. Суд засудив Євграфова на 10 років позбавлення волі в виправно-трудовій колонії (ВТК) особливого режиму. Виявляючи із звернення Євграфова (початку немає): „... (Хочу вказати на) стику бюрократів, які дуть особистість і родять статочного та брехливого конформіста. Цей продукт радянського уряду, — це результат скупчення влади в руках партійної верхівки чи однієї особи. Радянська влада поставила собі за ціль навчити радянських людей поводитися і думати механічно, так, що усі думки були зорганізовані в стереотипи і ніхто ніколи не смів поставити під сумнів питання про статус кво. Ця влада спирається на мовчанні і злуканості більшості, диспонує величезною і рафінованою машиною духовного і фізичного пригнічення, душить кожний протест, який має політичний чи інші форми. В такому положенні влада не задовольняється переслідуванням дисидентів і їхніх дій: відчуваючи глухе нарікання, вона хоче читати в мозках і серцях засобами доносів і обшуків. Збільшенням за праці, арештами, засланнями каранть за припущення, думки і наміри. Радянське суспільство перетворилося в шкільно-поліційну систему і люди перетворюються (себто значна частина) в манекенів уніформованої думки, морально й інтелектуально куплених слуг радянського уряду і держави. Лише мала частина радянських людей, ціною великих зусиль, може зберегти свою особистість, свою живу душу. І ця горстка, розсіяних по цій державі окремих людей, кинула виклик радянській бюрократичній системі і протиставляється їй. Ці люди виступили серед загального страху і занепаду за права людини. Незважаючи на репресії радянської тиранії, в країні починає сильно битись

пульс громадської самосвідомості. Почувається, що російська інтелігенція починає пробуджуватися, і разом з нею, інтелігенція пригнічених Росією народів, починає розгортатися приспане досі почуття громадянина, його національного самоусвідомлення й гідності. Освічені люди починають розповідати про свої невдоволення в самвидаві і в закордонних виданнях, хоч звичайний народ покищо мовчить. Ця невеличка група людей розуміє, що жити без людських прав — це не життя, вони починають розуміти, що людина не може забирати велике право бути людиною і жити по людському. Вони викривають дії радянської тиранії, захищають свободу і права людини, але радянська система нічого так не боїться, як розоблачення і тому апарат насильства наступає з усією підступністю на тих людей. Тому я звертаюся до Вас, до всіх справжніх комуністів і соціалістів, до всіх представників робітників, і прошу Вас виступити проти азіяського і радянського псевдокомунізму і підняти свій голос протесту на захист прав людини в СРСР і прибити до ганебного стовпа радянський тоталітаризм, який прикривається марксизмом. Радянський уряд повинен почути голос прогресивної громадськості світу, крик чесних людей, всіх, кому дорога соціальна справедливість, мир і свобода, і привернути свободу невинним людям, які страждають за свої переконання. Людська совість і громадська справедливість у Вашій особі повинні різко і твердо сказати своє слово і примусити лицемірів та деспотичну радянську владу слухати її. Я надіюся, що радянські дисиденти знайдуть підтримку і солідарність серед прогресивних діячів комуністичних і соціалістичних партій.

Євграфов

Прийміть до своєї хати УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ

БІЛАСІ ДАНИЛИШИН — Д. Чайковський	5.00
МОСКОВСЬКІ ВБИВЦІ БАНДЕРИ ПЕРЕД СУДОМ — Д. Чайковський	10.00
НАЦІОНАЛІЗМ — Д. Донцов, опр.	5.00
В ПОХОДІ ДО ВОЛІ — М. Климичин	15.00
ШЛЯХОМ ЛЕГЕНДИ — Б. Казаніський	8.00
МЕЧ АРЕЯ — Іван Білик	10.00
ВИБІР З ТВОРІВ — І. Франко	3.00
МАЗЕПА — Богдан Лепкий, опр.	3.50
СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ — Юлієйне видання	15.00
ЛВІВ — Юлієйне видання В-ва „Київ“	12.00
ГРАФІКА В БУНКРАХ УПА — Н. Хасевич	4.00
МОЙСЕЙ — І. Франко, Юлієйне видання	6.00
КОЛІВШИНА — П. Мірчук	10.00
НЕЗДОЛАННИЙ ДУХ — Мистецтво і поезія УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК-ПОЛІТІЗАНІВ у СРСР	25.00

Масмо багато інших книжок, зокрема великий вибір дитячих видань. Каталог вислано безплатно. Пересилку оплачуємо самі. Книгарням 25-30 проц. опусту. Замовлення враз з належністю слати на адресу:

Ukrainska Knyharnia
4340 Bernice, Warren, Mich. 48091 U.S.A.

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO. Власник Ю. Безсоніє

Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.
• Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, різьбю в бронзі, оздоблює й ламає на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села“, у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).
Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

СЕМЕН МАГАЛЯС

(Закінчення зі ст. 2-ої)

„Просвіта“ у Львові і керує роботою цієї канцелярії аж до вересня 1939 року, тобто до часу Другої світової війни і окупації західно-українських земель більшовиками.
Про працю С. Магальяса в „Просвіті“ треба було б писати окрему статтю. Як знаємо, „Просвіту“ очолювали як голови проф. Михайло Галуцький (1923-31) і проф. Іван Брик (1932-39). Теоретиками і керівниками освітньої праці були секретарі й інші члени Головного Відділу. Між ними такі діячі, як Степан Шах (довголітній секретар Гол. Відділу і редактор календарів „Просвіти“), ред. Василь Мудрий, Константин Малицька, М. Дужий, М. Таранько і багато інших, але практичну роботу виконували працівники „Просвіти“ такі як Семен Магальяс, П. Петрик, М. Брилинський, В. Гафткович, М. Кушнір й інші. У 1939 р. „Просвіта“ мала 83 філії, 3,075 Читальні, тобто 85% усіх місцевостей в Галичині, 360,000 членів, 3,000 бібліотек, 1,475 читальних будинків, велику випозичальню книжок, що її веда Наталя Дорошенко, власне видавничо-видавничі календарів і журналів, для яких працювали такі наукові сили, як Василь Сімович, Володимир Дорошенко, Остап Терлецький, Іван Раковський, Філарет Колеса, Іван Крип'якевич, Володимир Кубійович, Михайло Возняк, Микола Голубець, Степан Рудницький, С. Сірополько, Степан Шах, Василь Мудрий, Федь Федорів і багато інших. Ця вся широка закресна культурно-освітня, театральна, видавнича і організаційна праця була часткою праці і труду керівника канцелярії „Просвіти“, Семена Магальяса. Бо ж він, ніхто інший, тримав пальці на живчику всієї просвітньої праці, яка вивела наш нарід на шлях державного народу. Про працю „Просвіти“ вже багато написано, але ще багато треба було б написати, а особливо про діячів „Просвіти“.

Підсумком праці „Просвіти“ був Другий Конгрес „Просвіти“ у вересні 1929 року та 70-літній Ювілей „Просвіти“ у 1938 році. Це події, які чекають ще на свого історика. С. Магальяс, як директор канцелярії, ніс головну відповідальність за своєчасне виконання всіх постанов і за постійний зв'язок з філіями, читальнями і всіма крайовими та повітовими установами, що співпрацювали разом з „Просвітою“.

ЗСА ДАЛІ ЗАЙМАТИМУТЬ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

жиною Джіган, сином і двома дочками, як теж прибули з ним міністер закордонних справ Мохамед Ібрагім Камель, Саад Марсі — спікер єгипетського парламенту, та Ашраф Ггорбал, єгипетський амбасадор до ЗСА. Члени єгипетського уряду брали участь у деяких нарадах президентів Картера і Садата, як також переговорювали з державним секретарем Сайрусом Венсом і Збігнемом Бжезінським, дорадником Білого Дому для справ крайової безпеки.

В час, коли в ЗСА проходили наради між Садатом і президентом Картером, в Альжирі відбувалися конференції лідерів арабських держав, які вороже наставлені до єгипетсько-ізраїльських переговорів. У конференції взяли участь лідери Альжирії, Лівії, Південного Ємену, Сирії та представники Палестинської Визвольної Організації (ПВО). Конференція знову засудила діяльність Садата і вирішила підтри-

мати заходи ПВО щодо встановлення „палестинської батьківщини“, як теж постановила переконатися Ірак приєднатися до „спільного фронту“.

Найкраще місце на прийнятті, бенкеті, їм'яниці, хрестині, товариській зустрічі, поїмках і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville

US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
• Тел. (201) 628-9500, у українській мові 201-628-1866
• Власник українців та під українських заглядом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавид Бруку і св. Духа — відома соціальна фірма

К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH

CYPRESS
HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

Вірменські патріоти...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

не було таких людей, як Айрикян! Коли б не було людей вірних сумлінню, творців ідей і краси, шукачів змісту і мрійників — ми не пізнали б шляхів до волі зір, не насолоджувалися б музикою Моцарта й Баха, не споглядали б на хмаринки з висоти пташиного лету. Все це людство завдячує людям, в головах яких не згасав вогонь Божої думки, які шукають і укріплюють нове й краще, які таврують і картають ретрорградів і безмістовних крикунів, незалежно які „мішині“ вони не були б у тих чи інших обставинах і закутках Історії.

Не будьте реакціонерами — ось наша порада для Вас!
Свободу всім в'язням сумління!
Хай живе гуманізм!
4 грудня 1977
Ереван

Едуард Арутюнян
Роберт Назарян
Шаген Арутюнян
Амбарцум Хлгатян

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
12-го ЛЮТОГО 1978 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні загальні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76-й Відд., о год. 1-їй по пол., в укр. кат. школі при Сенфорді Айві вул. На порядку: звіти і вибір Управи на 1978 р. Після Річних зборів відбудуться Місячні на яких буде вибір делегатів і їх заступників на 29 Конвенцію УНС. В зборах візьме участь обл. організатор В. Ореховський. Проситись чл. прибути. Після зборів — спільна перекуска. - В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., Ю. Демчук, фін. секр.

HELP WANTED

Immediate opening for
DIE DESIGNER
Minimum five year experience on progressive die design. Attractive fringe benefits. Excellent salary. Mail resume to
ROLLER BEARING CO. OF AMERICA
Sullivan Way W.
Trenton, N.J. 08628
Att. Personnel Office

KOBASNIUK TRAVEL INC.

МАРІЙКА ГЕЛЬБІК

(ПРЕДСТАВНИК АГЕНЦІЇ КОВБАСНИК - НЬО ЙОРК)

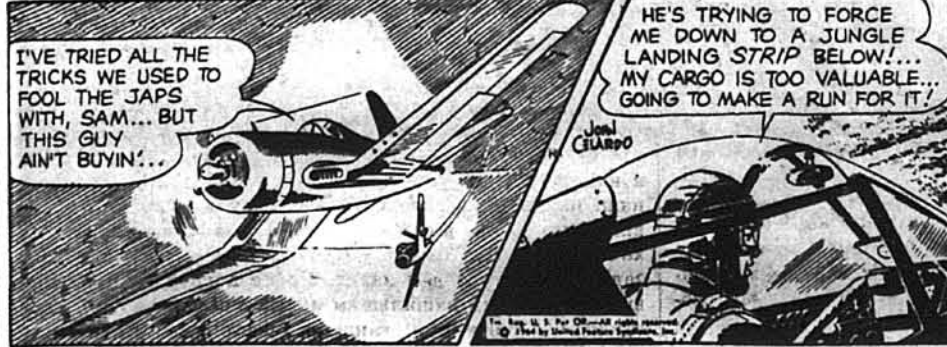
БУДЕ ОБСЛУГОВУВАТИ ЗНОВУ НАШИХ КЛІЄНТІВ ФІЛАДЕЛЬФІЇ й ОКОЛИЦІ

В ПРИМІЩЕННІ ФІРМИ ОРІОН
4925 Old York Rd., Phila., Pa. (215) GL5-9586
ВІД 10:00 РАНО ДО 2:00 ПО ПОЛІ.

28 СІЧНЯ • 11 і 25 ЛЮТОГО
11 і 25 БЕРЕЗНЯ • 8 і 22 КВІТНЯ

ТАРЗАН, Ч. 7898. Порада Сема

Я застосував всі маневри, якими ми, Семе, колись обдурювали японців, але цей добродій не дурний... Він старається змусити мене приземлитися на мале летовище внизу!... Однак, мій вантаж занадто цінний... Старатимусь втекти!

Всі найновіші
КНИЖКОВІ ВИДАННЯ
в Апуї.

REAL ESTATE

Glen Spey, N.Y.
В Українському Селі на продаж
2-АКРОВІ ПАРЦЕЛІ
В найкращій околиці. 5 хвилин ходу до церкви й Укр. Риб. Союзу. За інформ. телефонувати 8-10 ран. 7-11 веч.
Тел. (914) 856-7880

LAKE FRONTAGE IN GLEN SPEY
1-2-3 ACRE PARCELS
Hard surface roads. Subdivided and ready build. Call Olek Myskiv (201) 467-1177 (day) and (201) 399-4894 (eve's)

FOR SALE BY OWNER Jersey City Heights 4 FAMILY

3 rooms each apt. Modern. Recently renovated. Air conditioned. All new water lines. Copper tubing. Gas hot water heat. Baseboard radiation. New plumbing. Cast iron tubs. Tile baths. Good neighborhood. Convenient to bus lines. Must be seen to appreciate. \$65,000.00. Taxes \$2,275.00. Income \$8,400.00. Can be increased. For appointment call — (201) 864-5186

FUNERAL DIRECTORS

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 868-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-8638
Директор ІОСФ
СЕНКОВСЬКИЙ
Займається влаштуванням похоронів в каплицях, похованнях в кримінальних райони міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN

"UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS"
AIR CONDITIONED
Обслуговує ЦІЛА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавид Бруку і переселим Тілініх Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕЗНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕЗНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz — J. J. McNERNEY
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

Ні, Тоні! Він зістрілить тебе! Заризикуй і преземлися!

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 23-го до 27-го травня 1977 року на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

(10)

4. ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ“

(За висвітленням, гляди у Підсумках та Ствердженнях Головної Контрольної Комісії і в дискусії над ними).

5. ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Д-РА БОГДАНА ФУТЕЯ

В діловому 1976-ому році я був постійно в контакті і співпрацював з Управою Клівлендської Округи та поодинокими Відділами УНС; брав активну участь в їх засіданнях, загальних зборах і конференціях.

У Відділі ч. 240 (найбільшому кількості членів і найактивнішому в нашій Окрузі) я є місто-головою Управи. В громадському секторі, я репрезентував УНС на:

1. Ювілейні З'їзди кол. воєнків УПА, що відбувся в Клівленді в дні 5-го червня 1976 року.
2. На З'їзді Православної Ліги Молоді, що відбувся в дні 18-го липня 1976 р. в Клівленді.
3. Брав участь в Конвенції Братських Союзів стейту Огайо в днях 11-12-го жовтня 1976 р. в Кентон.
4. Зорганізував 10 нових членів для УНС.

- В своїй суспільно-громадській праці я завжди пам'ятаю про УНС і там, де можливо, про нього згадував, а це:
1. Головою УЗО — Відділу УККА в Клівленді-Пармі.
 2. Діав як заступник голови Комітету 100-ліття українського масового поселення в Америці та 200-ліття незалежності Америки.
 3. Членом Управи Осередку молодечої організації СУМА в Пармі.
 4. Членом Церковно-Громадського Комітету Оборони Віри і Церкви в Україні в Клівленді-Парма.
 5. Головою Українського Республіканського Клубу в Огайо.
 6. Екзекутивним директором Комітету Національності Стейту Огайо.

Заваги

1. Організаційний Відділ є найважливішим в цілій системі УНС, тому йому має присвятити увагу не тільки Організаційний віцепрезидент УНС, але також ціла Екзекутива і Головний Уряд.
2. Головний передсідник відповідає за цілість праці УНС і його має увага і час повинні бути використані для постійного росту і збільшення членства УНС.
3. Для суспільно-громадської праці повинні бути призначені представники з членів Контрольної Комісії чи Головної Ради.
4. Тепер, коли справа „Хмаросягу“ є закінчена, треба відновити та опрацювати уділовання моргеджових позичок для членів.
5. Для Канади треба нового плану і уваги, бо там УНС має великі можливості.
6. В останніх часах маємо багато нагод для дії „Фонду Наглої Потреби“, але не маємо виготовленого плану його використання.
7. Союзівка сьогодні вже не може обслуговувати всіх потреб членів УНС, її приміщення замалі, щоб перевести різні імпрези, з'їзди і головню Конвенцію УНС. Тому пропонуємо розбудувати вже існуючу Союзівку, щоб можна відбувати Конвенції УНС і відповідно обслуговувати всіх членів УНС та гостей.
8. Протоколи з нарад Головного Уряду повинні бути друковані найпізніше 3 місяці після тих нарад. В них треба подавати лише суттєві і конкретні думки.
9. Ухвалені резолюції Головним Урядом мусять бути виконані, або Екзекутива має подати причини, чому їх не виконала.
10. Наша участь в громадській праці і співпраці з іншими товариствами та організаціями повинна базуватися і координуватися через УККА і СКВУ.

Головний радний д-р Богдан Футей до свого писаного звіту подав наступне: В доповненні до мого звіту я хочу сказати, що я мав недавно сумний обов'язок репрезентувати УНС на похороні секретаря 346-го Відділу УНС в Клівленді с.п. Степана Глоговського. Покійний був одним з кращих секретарів і організаторів членів. Його смерть — це велика втрата для УНС. За ці його заслуги для УНС я подякував дружині, а разом висловив співчуття по втраті мужа і рідної батька.

Наша Округа робила заходи, щоб одержати фонди на будову дому для наших старших віком громадян. Попки-що наші старання не увінчалися успіхом, але ми далі будемо продовжувати наші старання через Округу і Головну Канцелярію УНС, бо такий дім є коначний, а спеціально потрібний для нашого Клівленду.

Я маю прохання від членів Округного Комітету і членів одного нашого Відділу до Головного Уряду. Ви були всі присутні на Конвенції в Клівленді і на відслоненні погруддя о. Григорія Грушки. На превеликий жаль — це погруддя не є сьогодні в культурному парку, а знаходиться в одному гаражі. Тому наше прохання до Головного Уряду є таке: щоб Головний Уряд і цією справою зацікавився і може би те погруддя поставити на Союзівці, або в якомусь іншому культурному місці.

Наша акція в Вашингтоні і відгосин цієї акції є дуже похвальні. Про це я в звіті не згадував, але я хочу додати тепер, що в нашій громаді, в нашій місцевості, ми такі відвідини, чи звернення до наших сенаторів і конгресменів вже мали в місяці грудні 1976 року. Ми особисто відвідували наших сенаторів і конгресменів і мали з ними зустрічі. З тим, що ми не мали особистих зустрічей, очевидно, то ми говорили з їхніми представниками, а також літотно їх інформували про акцію в обороні тих, що заступаються за людські права в Україні і стемать за виконання постанов гетьманського договору.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ПРОФ. ТАРАСА ШМАГАЛИ

This report covers my 11th year as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association.

My activities, accomplishments, views and opinions, as in my past reports, are presented in three general categories:

A. Activity for the Ukrainian National Association.

B. Activity in the Ukrainian and American Community.

C. Comments and Suggestions.

A. Activity for the Ukrainian National Association

1. National Effort in Defense of Human Rights.

2. Ohio Fraternal Congress.

3. Annual & Organizational Meetings — Cleveland District, Cleveland, Ohio.

4. Annual Meeting of the Supreme Assembly — Soyuzivka.

5. Member of the U.N.A. Building Committee and the U.N.A. Urban Renewal Corporation.

6. Contacts with various fraternalists.

B. Activity in the Ukrainian and American Community

Because I believe members of the Supreme Assembly should be engaged in civic endeavors in the American as well as the Ukrainian community. I was active in the following:

1. National Co-Chairman — Republican Heritage Groups Council.

2. National President of the Ukrainian-American Republican Federation.

3. Alternate Delegate — Republican National Convention.

4. Vice-Chairman, Cuyahoga County Republican Committee.

5. Ohio State Chairman, Ohio Republican Nationalities Council.

6. Vice-Chairman, Cleveland Self-Reliance Credit Union.

7. Executive Committee — United Ukrainian Organization of Greater Cleveland.

C. Comments and Suggestions

Again I will take this opportunity to comment on items which I feel are very important for the continued progress of our association.

1. U.N.A.'s Leadership Role in the Ukrainian Community.

Our association must continue to expand the leadership role which it had always played in the Ukrainian Community. Several areas where this is particularly important are, financial development and American political activity.

The financial strength of the Ukrainian Community is great and growing every day. However, as I have mentioned on many occasions, we as a community are not taking advantage of the resources around us.

The recent meeting of the Ukrainian Financial Institutions is a very encouraging sign. Although I was not present at this meeting I have been informed by several participants the tone and topics of discussion were on the highest level. The U.N.A. must assume a real leadership position in future efforts of this nature.

The association has always been active in American Political Action, primarily through its leadership role in the UCCA. This activity and cooperation with UCCA must continue!

However, it was refreshing when quick action concerning human rights for our Ukrainian dissidents, was necessary and appropriate, that the UNA Executive Committee took that action. This project in defense of human rights for our brother highlighted by Ukrainian Week on Capital Hill in Washington D.C., was the type sophisticated political action which was long overdue in our community. I am proud it was initiated by our association and I am proud to have played a part.

Preparing our Future

Let me reiterate and expand on some comments from my report in regards to our home office organization. We have not changed our basic organizational structure in over 50 years. I feel strongly that we will not be able to solve some of our major problems, i.e. organization of members, unless we make some major changes in our structure. It is quite possible that what our conventions should be doing is electing a Board of Directors who would in turn hire the professional staff to carry out the organizational and administrative work of our association.

We should consider hiring a Management Consultant firm to study and make recommendations in this area. This should be done now so that any recommended constitutional changes could be considered at our 1978 convention.

Lets not let our personal ambitions and fears stand in the way of what is in the best interest of our organization and the Ukrainian Community.

Головний радний проф. Тарас Шмагала до свого писаного звіту подав наступне: Пане Предсіднику. Я хочу додати кілька слова до того, що говорив д-р Богдан Футей і пояснити, чому погруддя о. Григорія Грушки не є в наших парках культури. Може дехто з вас знає, що наші парки знаходяться під попу в досить поганих ділянках міста. Ми маємо проблему з вандалізмом. От хоч би погруддя Тараса Шевченка зруйнували вандалі задля міді. Треба вам знати, що це погруддя, яке було виконане нашим найбільшим мистцем скульптором Олександром Архипенком, вандалі просто скинули його з п'єдесталу цільового, повзрубали написи, які були з міді і так пропала безцінна річ. Щодо інших речей — маємо ще дві речі Архипенка і сподіємось, що хтось в Клівленді щось зробить, щоб заховати ці речі від руїн. І останнє — я хочу в імені нашого 102-го Відділу

УНС, в якому мій батько довго трудився, запросити вас усіх на Ювілейні святкування, які відбудуться в днях 24-го і 25-го вересня ц. р. Братство св. Петра і Павла — 192-й Відділ УНС, це найстарша організація на терені Клівленду, який цього року минає 75 років. Ми оба з Богданом Футеєм є в комітеті, що ці святкування підготує, і ми будемо раді всіх вас на цих святкуваннях бачити.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ АННИ ГАРАС

Звітуючи про проведену працю за минулий рік, я трималася своєї засади, а саме виконувати свою працю совісно для добра УНС.

Рік 1976-ий був тим замінний, що це рік ювілейний. В цьому році були відзначені — 200-ліття американської Державності та 100-ліття українського поселення в Америці, тому треба було в цьому році приложити більше труду.

Як головна радна, я брала участь в нарадах Головного Уряду УНСОюзу в травні минулого року. По-затим не можу вилити іншої активності, бо не мала припорушень від Головного Екзекутивного Комітету, проте я старалася репрезентувати УНСОюзу, де тільки було потрібно. Далі подаю в цьому звіті перебіг моєї роботи, як голови Округного Комітету Відділу Округи Лігав Велі, та як секретарки 47-го Відділу УНС.

На загальних зборах Округного Комітету Округи Лігав Велі я була перевибрана на голову цього комітету Округи, яка складається з 11 Відділів і налісє разом близько 1600 членів.

Так як попередніми роками, я старалася бути в постійному контакті з відділовими урядниками, головню в справі організування нових членів, та помагала їм своїм досвідом, коли заходила потреба. Округа виконала квоту на 75% і тим самим одержала бонус.

За моїм старанням організовано від нашої округи в червні 2 автобуси учасників маніфестації у Вашингтоні, Д. К., з нагоди 200-ліття американської Державності та 100-ліття українського поселення в ЗСА. Наша округа була одинока, що взяла участь також і в концерті того самого дня вечером.

19-го вересня організовано автобус на Союзівку на відкриття пам'ятника Лесі Українки, я особисто була на тому відкритті майстром церемонії.

4-го жовтня відбулися організаційні наради нашої Округи в Істоні, Па, де я провела нарадами, а д-р І. Скальчук був предсідником від Головного Уряду.

Як голова округи Лігав Велі, я взяла участь в нарадах Округного Комітету Округи Шамоні, Па.

8-го, 9-го і 10-го жовтня була на Конгресі Українського Конгресового Комітету, як делегат від нашої Округи.

Брала участь в нарадах голів округних комітетів. 13-го листопада відбулася з рамени нашого Округного Комітету завага.

Як секретарка 47-го Відділу, старалася я призначити якнайбільше число членів і мені вдалося організувати 37 нових членів.

Належу до Клубу Заслужених Союзівців вже одинадцять років.

Крім цього належу і беру активну участь в інших організаціях, як УККА, ОЖ ОЧСУ, СВА і Карпатський Союз.

Мої рекомендації:

1. Щоб УНСОюзу призначив з резерви позичковий фонд і уділав позички для студентів високих шкіл, які є членами УНСОюзу. По закінченні студій вони мали б повернути позичку безпроцентово.

2. Також пропоную уділовати гіпотечні позички членам УНСОюзу, які є принайменше два роки членами.

Головна радна Анна Гарас в доповненні до свого друкованого звіту подала наступне: До свого звіту, який ви всі маєте на руках, я хочу повторити свої рекомендації, які я повторюю кожного року: щоб Український Народний Союз створив з резерви позичковий фонд і уділовав позички для студентів високих шкіл, які є членами УНСОюзу. По закінченні студій вони мали б повернути ці позички. Такі фонди мають інші національності, і чому їм нам такого фонду не створити? Правда, ми даємо багато стипендій для молоді, але це не є те саме. Ця справа є тим більше на часі, бо зараз є велике безробіття, багато наших людей є без праці і такий Фонд уможливив би їхнім дітям закінчити вищі студії. Це була б велика заслуга УНСОюзу, якщо б ми такий фонд створили.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВАСИЛЯ ДІДЮКА

Мені, як головному радному і голові Торонтської Округи до 5-го лютого ц.р., приходилося на протязі минулого року виконувати багато союзової праці, хоч такої мені не доручав головний передсідник, ані ніхто з членів Головної Екзекутиви. Створені в Канаді обставини — коли нікому було займатися союзовими справами — попередні мої зв'язки з секретарями відділів і окремими союзовими заставляли мене добровільно і по дружньому у багатьох справах їм допомагати. Канадське Представництво, яке мало б за завдання займатися союзовими справами Канади, вправді відбуло одне засідання та внісєло цілий ряд пропозицій для покращення ситуації в союзовій праці, але не одержавши апробати Головної Екзекутиви УНС, практично перестало існувати і — принаймні на сьогодні — мені, як одному з його членів, нічого не відомо про якісь дальші плани, чи працю. Вправді з „Свободи“ я довідався, що „щось робиться“; бо головний директор на Канаду разом з головним передсідником навіть шукали приміщення на канцелярію в Торонті, однак мені, як головному радному, ще тоді голові Округи, та членові цьогож Представництва — не з моєї вини нічого більше, поза вістку з газети, невідомо!

У вироблений вже роками „союзовий системи“ критичні зауваги відносно праці установи, чи її окремих керівників — кваліфікується як якесь недопустиме зло, хоч це святий обов'язок обраних Конвенцією людей! Таки „відважні“ люди, що дозволяють собі на критику, попадають у наляску тих, які самі і то апершу чергу повинні доро-

жити і відповідати за добро установи, бо ж вони обрані тою ж самою Конвенцією суспільно-громадської, а в нашому випадку і братсько-запозомогої установи. З цього приводу я мав певні труднощі, перепони, а навіть „перестороги“, що звичайно не було будуючим, ані з особистого, ані громадського боків. Однак, враховуючи свій обов'язок і відповідальність перед тими, які мені їх доручили, я в міру всіх можливостей докладав багато зусиль, щоб оправдати їхню довіру.

Тому, не дивлячись на „обставини“, маючи на увазі добро УНС, я приєднав 6 нових членів, допоміг багатьом секретарям „врятувати“ десятки інших, які з таких чи інших причин хотіли ліквідувати своє членство. Брав участь у двох організаційних працях Округи, відбув п'ять засідань управи Округи, висловив доповідь про значення життєвого забезпечення, підкреслюючи користі з приналежності до УНС, в Українській Суспільній Опіці в Торонті, розсилав відділам членські виказки і відзнаки, по-лагоджував цілий ряд телефонічних розмов, з якими зверталися до мене секретарі, чи інші зацікавлені та-кими чи іншими справами особи. В Торонті, як великому і активному центрі українсько-канадського життя, все відбувалося і відбувається часто всеканадського, а навіть всеукраїнського масштабу імпрези. Попередню було так, що УНС, все й всюди був присутнім, що звичайно підносило його авторитет, та повне право громадянства. На жаль, у минулому році відбувалося тут дуже багато важливих подій, на яких УНС не був заступлений, хоч часто заступалося його навіть у незмітних місцях! Чому так робилося, не тяжко догадатися!

Це згадую мимоходом, щоб показати у звіті, чого я, не з моєї вини, не виконував.

На протязі десятих років, я все будував свої звіти на базі запланованого, виконаного, невиконаного і висновків на будуче. У цьому з черги вже 11-му звіті, я прийшов до переконання, що про всі ці справи, немає потреби і навіть сенсу згадувати. У нас — все без змін! Як не допомагають постанови і резолюції, то, що допоможе „горення“ радного?

Шкода, що довготрітні пильні старання багатьох активних і відданих союзівців у розбудові УНС в Канаді все натрапляють на незрозумілі перепони й труднощі, через, що стан УНС в Канаді не поправляється, а противно — гіршає! Безперечно, що відповідальність за такий стан лежить на нас всіх, абстрагуючи від цього, хто в даному випадку є першим. Кінчаючи свій звіт, жалую, що небагато змінилося від мого минулорічного звіту, який був недавно друкований у протоколі з минулорічного засідання Головного Уряду УНС. Як, кажуть все по-старому!

Хочу вкрити, що найбільшча Конвенція наведено присвятить більше уваги союзовим справам в усіх аспектах його дії, включаючи союзові справи і в Канаді. Прикро і те, що Канадське Представництво не стало дійсним представництвом, бо заведи чи „півзаходи“ поправляють ситуацію? Я, однак, оптиміст, і вірю, що добро української громади в ЗСА і Канаді, а через це і добро українського народу, знайдуть громадське наставлення і здоровий розсудок!

Головний радний Василь Дідюк заявив, що не має жадного усного додатку до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ІНЖ. АНАТОЛІЯ ДОРОШЕНКА

Моя праця для розвитку Українського Народного Союзу: 1) Був учасником річних нарад Головного Уряду в 1976 році, на яких приймав активну участь. Всі мої дії були направлені для дальшого розвитку Українського Народного Союзу та перебірки пріоритетів і завдань нашої установи.

Я вважаю, що найбільшою відповідальністю головного радного є його пильна участь у річних нарадах, на яких рішенняється справи майна та дальші дії нашої організації. Тобто Головний Уряд є якраз тим чинником, на спосіб американських підприємств „Борд оф Директорс“, який на своїх річних нарадах провіряє працю Екзекутиви та вирішує і одобрює дальший хід праці.

2) На річних нарадах представив Головному Уряду листу рекомендацій Округного Комітету міста Чикаго.

3) Брав участь у нарадах та імпрезах Округного Комітету міста Чикаго.

4) Тримав зв'язки із союзовими відділами поза містом Чикаго, заохочуючи їх до приєднання членів.

5) Із доповіддю секретаря 114-го Відділу п. інж. Володимира Бережана приєднав 14 членів до Українського Народного Союзу. При цій нагоді я йому щиро дякую.

6) Репрезентував Головний Уряд на річному бенкеті „Бовлігівних Змагань Українського Народного Союзу“, де висловив привіт присутнім.

Відповідальним за перехід змагань та бенкету була неперевершена союзова працівниця пані Олена Олек, тепершня голова Чикагівської Округи.

7) Репрезентував Головний Уряд на Конвенції Української Православної Ліги, яка відбулася в місті Клівленді. На ній привітав духовенство та присутніх членів, інформуючи про Український Народний Союз та його працю для розвитку української громади. При цій нагоді передав чек на суму 1,000.00 дол. на Фонд Української Православної Синагоги св. Софії з ослідком Бавн Бруку.

8) Репрезентував Головний Уряд на 60-річному Ювілею Української Православної Катедри св. Володимира в Чикаго.

9) Репрезентував Головний Уряд на 25-річному Ювілею священства о. Ореста Кулика, настоятеля св. Андрієвської Української Православної Церкви, в Аддісон, Іллі.

10) Репрезентував Український Народний Союз в похоронах бл. пам. проф. О. Гравовського в Мінеаполіс, Мінн.

11) Репрезентував Український Народний Союз на річних нарадах Іллінойського Братського Конгресу.

Рекомендації:

- 1) З'єднати менші Відділи Чикагівської Округи.
- 2) „Свобода“ повинна поступати більш по-соборно-правному, як дотепер. За це відповідають: предсідник та головний редактор.
- 3) Український Народний Союз повинен розвинути широку акцію на терені Америки та Канади в обороні українських в'язнів московської імперії.
- 4) Український Народний Союз мусить оформити пільги для стримання асиміляції української молоді на чужині.

Головний радний інж. Анатолій Дорошенко заявив, що він не має нічого додати до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ Д-Р АННИ ЧОПІК

The year 1976 was a good year for the New England District Committee of the Ukrainian National Association, because that was the year in which a new branch in Topsham, Maine, was added to our large number of Branches stretching out from one ocean to the other. Also, it was the year when for the first time, our District Committee through its Branches fulfilled more than the quota of members which were assigned to them.

As Supreme Advisor for the Ukrainian National Association, I represented the UNA at numerous functions throughout the year including the following:

On April 4, 1976 I was delegated to attend and speak at a regional committee meeting in Woonsocket, Rhode Island. While the State of Rhode Island is the smallest state in the union, I found the spirit of the officers and members of our branches there to be very great, and a very fruitful meeting ensued.

In May of 1976 I participated in the annual meeting of the Supreme Assembly, and governed all my decisions as to what would be for the best interests of the Ukrainian National Association.

On July 31, 1976, I made arrangements for and conducted a District meeting held in Boston at which Supreme Organizer Stefan Hawrysz was present. A very lively meeting took place, at which many of those present requested a great deal of information as to the status of our organization and as to its operations and that of Svoboda.

I was present at the dedication of the bust of Lesia Ukrainka at Soyuzivka in September of 1976. This was the culmination of the many efforts put forth by the women's committee of the Supreme Assembly chaired by Vice President Mary Dushnyk.

The entire program was very interesting, and the presence of the sister of our famous poetess, made this a day long to be remembered.

During the year, I was very active in the New England Fraternal Congress. I attended the summer meeting at Wareham, Massachusetts, and as chairman of the committee on fraternalism, I invited the executive board members of the New England Fraternal Congress to see "Fraternalism in Action" at Soyuzivka. The executives were extremely pleased with the hospitality rendered to them by Manager Walter Kwas, and were amazed at what they saw. It was with great pride that I showed them all that we had at Soyuzivka, for our members. They could not understand how our organization, which was not the oldest, or the one with the largest number of members, or with the largest amount of assets, could have provided so much for its members. At the annual meeting I attended in November, every report I heard of the executive officers, called attention to that wonderful meeting at Soyuzivka, and the hope that they might receive another invitation to see "Fraternalism in Action."

This year, the New England Fraternal Congress ran a poster contest for children up to 15 on the theme "Religious Freedom." The children of our various branches participated, and their art work was on display during the annual meeting. Our Ukrainian children's art work was interesting for it showed our old wooden Ukrainian churches, our madonnas dressed in Ukrainian clothing, children crying because church doors were closed, etc. Mary Didiuk, daughter of Dr. and Mrs. John Didiuk of Needham, Massachusetts was the Ukrainian winner.

I was extremely active in the celebration of the Bicentennial and the 100th anniversary of the establishment of the Ukrainian communities in our country. I was chairman of the public relations and publications committee, and greatly involved in all phases of the Ukrainian programs in the State House of the Commonwealth of Massachusetts, in the City Hall in Boston, Massachusetts, in various exhibits throughout the city, and the concerts held in John Hancock Hall. Members of our various branches, took part in all the activities as members of various committees.

Throughout the year I monitored the Ukrainian Radio Hour in Boston, Massachusetts, which has as one of its sponsors the Ukrainian National Association. I do believe that for the small investment by our association, the radio listeners are constantly reminded of the advantages of becoming a member of the largest Ukrainian fraternal association in America.

As usual, this year I took part in the celebration of the Ukrainian Independence in January, and was present at the hoisting of the Ukrainian flag at the City Hall in Boston.

As we approach the pre-convention year, I wish to emphasize my great concern as to the future of our organization. I do hope that we make our slogan "with eyes toward youth" a meaningful slogan, and that during this coming year, we explore all approaches to our youth, including a symposium on the problems of our Ukrainian American youth. It is our youth that we must depend on to carry out the great work begun by our pioneers.

Головна рада д-р Анна Чопик заявила, що вона не має усього додатку до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ІНЖ. МИРОСЛАВА КАЛІБЕН

Праця: Звіт із моєї праці як головної ради УНС очеркється одним лише реченням, що брав участь в попередніх річних зборах УНС, та працював в її Організаційній комісії, як її заступник голови. Знову проминув рік часу від останніх наших річних зборів, на яких стільки говорилось про непорозуміння через брак контактів, як і про заперечення праці по Відділах через брак тих же контактів, та, на жаль, Екзекутива нічого не навчилася із того. Немов би це все, що дискутувалось, радилось, та пропонувалося, до них не відносилось. І знову за цілий цей рік я, як головний радний, не мав ані одного припорушення від Екзекутиви, як рівнож не віддавав ані одного із Відділів УНС із моєї території на Заході Америки. Чи брак контактів не спричинює застою праці по Відділах? Чи це не є одним із причин спади членства по тих же Відділах?

Попередньо я твердив, що Екзекутива УНС не ціка-

виться та не інтересується Відділами своїми на західних просторах Америки, а тим разом хоту це додати до того, що у нашій Екзекутиві запровадилась це і дискримінація відносно моєї особи, як головної урядовця, що є протизаконне у цій країні.

На останніх наших нарадах в Організаційній Комісії, в якій я працював як заступник голови, при дискутуванні над з'їздом голів округ, бралось під огляд і мою особу, як голову далеко віддаленої області і відповідно до того було схвалено запросити мене на цей з'їзд, як рівнож відносно того був також узгоднений бюджет. Та на жаль, на цей з'їзд мене не запрошено. В повідомленнях, які я одержував із централі УНС про цей з'їзд, деколи писалось, щоби приїхати, то знову ці місця про з'їзд були перечеркнені, що означало, щоби не приїждати. А на мій телефонічний запит, що я мав робити, одержав виснаження, щоби не приїждати, тому, що я і так бачу уже нові союзові приміщення, та що мій приїзд потягне певні кошти дороги. Але, як я побачив опис із звітності про цей з'їзд у Свободі, це не відносилось до інших членів Головного Уряду, які є головами округ і бувають в приміщеннях Центральної УНС, по два і більше разів на рік, то вони були запрошені і прибули на цей з'їзд з Вінніпегу, Монреалю, які аж не так близьке Джерзі Саті чим Денвер.

Рівнож під час осінньої кампанії за приєднанням нових членів відіто по всіх Округах з'їзду, так шумно рекламовані у "Свободі", на яких звичайно виступали по двох-трьох членів Головної Управи УНС, лише одного моя Центральна Округа з'їзду такого не відбуло, що зрештою було уже практиковане і попередніми роками.

Тому на тому місці звертаюся до членів Екзекутиви, щоби вони на будуче радше скреслили Центральну Округу із списку Округ, перестали її виказувати у своїх звітах і узагалі за неіснуючу, згідно із її трактуванням. Тож тверджу що раз, що нашою Екзекутивою УНСозу практикується дискримінація, яка є явищем нездоровим та шкідливим.

Як секретар 226-го Відділу УНС про свою працю в ньому та про приєднання нових членів звітую на річних зборах нашого Відділу, а зі своєї праці громадської, чи політичної не звітую, бо підкреслюю це раз, як і попереднього року, та обстоюю, що ми на річних засіданнях УНС повинні звітувати лише із праці виконуваної, як її голови урядовці.

Підсумовую: Для добра нашої Організації на кожних наших річних нарадах схвалюється багато резолюцій та рекомендацій, та чомусь так воно у нас завелось, що їх не реалізується, не виконується, немов би це було щось непотрібне, навіть завадило, чим приноситься велику шкоду нашої Організації. Не бачу, щоби дотепер заангажовано обласних організаторів (без яких не можемо рости), не заангажовано організаційного асистента, не поширено складу редакторів "Свободи" і т.п. На останніх нарадах вибрано Дораду Комісію для зміни Статуту, якої завданням було опрацювання рекомендацій зміни і доповнення статуту для конвенційної Статутної Комісії. На мою пропозицію ця Комісія мала ті пропозиції ще перед нашими щорічними нарадами нам переслати, або помістити їх у "Свободі", щоби ми мали час застановитися над ними, та поробити певні доповнення, поправки, чи заваги до них. Тому, що таких пропозицій ми не одержали від цієї Комісії, хоту звернути увагу на дві головні пропозиції, які подаю попереду, щоби на цих річних нарадах їх продискутувати, ухвалити певними параграфами та подати Конвенції Статутної Комісії.

1) Хто має зайняти місце в Головному Уряді УНС, на коли хтось із її членів вибуде із її складу?

2) Пристосувати Правильник для Відділів УНС до теперішніх умов.

До першої пропозиції: Як були свідками, які розбіжності були серед членів Головного Уряду, та скільки це спричинило непорозуміння, коли треба було доповнити стан Головного Уряду по віднох когось із її складу. Це повинно бути точно і ясно охолощене статутом.

До другої пропозиції: Як колись у передовисних роках УНС праз із своїми Відділами надавав тон та в більшості кермував нашими громадсько-політичним життям по наших скупченнях, так тепер після війни з припливом нової еміграції, яка потворила стільки громадських, політичних, професійних, молодіжних та інших організацій, які перебрали на себе справи, які до тепер виконували Відділи УНС, за УНСозом залишилися в більшості лише справи забезпечення. Тому зацікавлення УНСозом серед членства значно зменшилось, а тим самим і його участь у засіданнях. Часто буває, що на Річних Зборах немає навіть кворуму членів, що чимркі утруднює такі збори перепроводити, а тим самим і немає відповідної кількості членів, щоби вибрати повну управу в такому Відділі. Це спостерігається головно по менших наших Відділах. Тому коначним є зміна, щоби такі Відділи могли вибрати свою управу навіть із кількох членів, та не обмежувати відбуття Річних зборів кворумом, або зменшати його до мінімуму. В протилежному разі, побоююсь, що не всі наші Відділи спроможні будуть відбутти Річні Загальні Збори, та вибрати на них нову управу.

Висновки: Приходиться повторити із минулого року, що ми мусимо нарешті позбутися особистих амбіцій, симпатій, чи антипатій, та поважно, спільно застановитися над станом у нашій Організації, проаналізувати точно існуючий стан, та чимкоріше впровадити усі ті зміни та реалізувати усі схвалені резолюції, які мали би направи тої нездорової існуючий стан в нашій Організації і то чимкоріше, бо час працює нам на шкоду, що і зрештою сам головний передсідник заявив у своєму звіті минулого року, що "ми втрачаємо ґрунт під ногами в наслідок поганих метод діяння". Тому усі спільно доложим усіх старань та доброї волі для покращання стану та розбудови нашого Батька Союзу.

Головний радний інж. Мирослав Калібен заявив, що він не має жадного усього додатку до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ТЕКЛІ МОРОЗ

Рік 1976-й був надто рухливим і трудним роком для Квебекської Провінції, а зокрема для Монреалю: спочатку вся увага була зосереджена на Олімпійських Ігрищах, а потім на виборах квебекського провінційного уряду. Жителі тієї провінції перелюкали ідею нового провінційного уряду "Квібек", щодо відділення Квебеку від Канади, кинулись в паніку; деякі робітничі заклади перенесли до інших провінцій, через це стало безробіття.

Монреаль, найбільше місто квебекської Провінції, був завжди осередком світової уваги, бо тут відбувались світові події, як напр.: Світова Вистава в 1967 р. і Олімпійські Ігрища в 1976 р.

Однак, це славне метрополітальне місто в останніх кількох місяцях переминалось на осередок "французького сепаратизму".

Такий панічний стан, чимало заважав на будьякій суспільно-громадській праці всіх етнічних груп, а в тім числі і на праці українських організацій.

І хоч у Квебекській Провінції в порівнянні до інших провінцій Канади живе значно менше українського населення, всежтаки, під оглядом українського організаційного життя до того часу займало одне з передових місць.

Моя союзова діяльність, подібно, як і в попередніх роках була спрямована на організацію членів. Крім того, на припорушення головної організаторки п. С. Гавриша, я брала участь у союзових зборах у Монреальській Окрузі, а також репрезентувала УНС на різних ювілейних святкуваннях наших українських установ у Монреалі й околицях. Як член Канадського Представництва, я брала участь у нарадах, що відбулись у червні минулого року, теж у Монреалі та які скликав директор КП УНС — сенатор Павло Юзник.

По за Монреалю, як членка Жіночої Комісії при головному уряді УНС, на заклики заступниці головної передсідниці і голови Жіночої Комісії п. Марії Душник, я брала активну участь у підготовці свята на день відслонення погруддя Л. Українки, що відбулось 19-го вересня 1976 р. на "Союзиці" та підготувала на що нагоду кілька пісень до слів Л. Українки з ученими місцевих Курей Українознавства, які виступили під час урочисто-го відслонення погруддя.

Як голова Монреальської Округи Комітету Відділів УНС я скликала кілька засідань у справах організаційних, і хоч Монреальська Округа не зайняла одного з найкращих місць в організаційній праці, всежтаки і в тих трудних обставинах, про які я згадала на початку свого звіту, здобула організаційний план на 87%. Спочатком вересня минулого року я брала участь у з'їзді голів Округних Комітетів УНС, що відбувся у приміщенні Головної Канцелярії в Джерзі Саті.

Якщо ходять про неусіпні у виконанні організаційного плану в Канаді, то головна причина в тому, що Канада ще й досі не має постійних і обласних організаторів; вся організаційна праця спирається виключно на наших секретарях та на їхній союзовій амбіції.

Ми маємо в Канаді твердого підложки щодо успішної союзової праці, бо справа канадської канцелярії, як і організаторів, ще й досі не поладнані позитивно.

Канада провадить децю відміне життя від з'єднаних Стейтів Америки і наші союзові округи в Канаді не посягають жодних фінансових засобів, як і б спрямля пропагандним справам. Для покращання союзової праці варто б послухати й деяких моїх порад і пропозицій:

1. Приділяти для союзових округ бодай мінімальний річний бюджет на покриття хочби найконтинентальних витрат, бо не може існувати й діяти навіть найменше організаційне тіло без фінансових засобів.

2. За кожного ново-зорганізованого члена в окрузі приділяти для округних комітетів по 1.00 дол., без огляду на те, чи був виконаний організаційний план.

3. Виключити із союзових округ ті Відділи, які є віддалені від округних осередків на кілька сот миль і з якими Округні Комітети не мають жодної кооперації, (як напр. до Монреальської округи належать такі два відділи: 443 в Сейнт Руані і 431 в Сідней), і зачислити їх до не об'єднаних відділів, подібно, як у Америці, де є такі відділи.

Головна рада Текля Мороз в доповненні до свого друкованого звіту подала наступне: До свого писаного звіту я хотіла б ще подати короткі заваги, а саме: наші секретарі домагаються, щоби разом з квартальними анкетними рівночасно доставляли стейтмент. Рівночасно члени УНСозу, які платять свої аскураційні вкладки в Канаді, а живуть в ЗСА, бажано одержувати звороті готівкою в американській валюті. Коли треба, нехай ті члени платять свої вкладки американською валютою. Так само в "рейт бук" в є ясно сказано про тих членів, які скінчили 80 років життя і перейшли на безплатне продовження. В "рейт буку" лише сказано — на чотирі роки, а що пізніше? Я хотіла би це знати і хочуть це знати наші секретарі.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ СВГЕНА РЕПЕТИ

Завдання головної ради УНСозу, згідно зі статутом, є доволі обмежені й радше відносяться до репрезентації, якщо Екзекутива уповноважить до цього радиного.

У минулому році, тобто 1976-му виконували наступні завдання:

1. Брав участь у річних і організаційних зборах Детройтської Округи.

2. Брав участь у засіданнях округної управи моєї Округи, якої я є членом.

3. Брав участь у конвенції Братських Союзів стейту Мішіген.

4. Брав участь у річних нарадах Головного Уряду УНСозу.

5. Репрезентував УНСозу на градуації Української Вищої Школи Церкви Непорочного Зачаття у Гемтрему. Крім своєї щоденної праці, виконуючи обов'язки керівника Української Кредитової Спільноти "Вудуїніст", я очолював Комісію Громадської Дії в управі Відділу УККА Південно-Східного Мішігену, а також Фінансову Комісію Тимчасового Будівельного Комітету Українського Культурного Центру у Детройті. Допомігав у праці для Калелі Вандуристок СУМА в Детройті.

Мої поради

Пропоную, щоб під час річних нарад Головного Уряду УНСозу кожного року був влаштований панель, присвячений передусім організаційним і в другу чергу фінансовим чи господарським справам УНСозу. Було б побажанням, щоб подібні панелі були поставлені також у програму Конвенції Українського Народного Союзу.

2. На відтинку УНСозу в Канаді є дуже погано. Не одна, а десять канцелярій там ситуації не покращують і організаторів не заступають. Виглядає немов би Головний Екзекутивний Комітет так шукав за організаторами, щоби їх не знайти. Великі можливості у Канаді залишаються і далі невикористаними.

3. Головний передсідник повинен використовувати свої поїздки по округах УНСозу одночасно також для зустрічей з управліннями Відділів УККА, зміцнюючи в той спосіб зв'язок Відділів з центральною УККА.

Головний радний Свген Репети заявив, що він не має жадного додатку до свого друкованого звіту.

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ВОЛОДИМИРА ЗАПАРАНОЮКА

Починаю мій звіт, як зди-сциплінований член великої Союзової Родини. Мій вік вже децю похилий, але добро, ріст і розвиток УНСозу й далі лежить на моєму сумлінні, може тому, що я взяв на своє сумління від перших днів мого прибуття до цієї Богом благословленої країни продовжувати ті принципи, які заклали наші славіні піонери у підвалині УНС.

Коли на трьох останніх Конвенціях я звертався до делегатів, з проханням, щоби вибрати мене головним радним, я не мав на думці особистих користей, тільки хотів мати більше право працювати для УНСозу в терені Нью Йоркського Стейту.

Я, як працівник на теренній ниві УНСозу на протязі 28 років, в початках під проводом великих будівничих сл.п. Мурашка, Д. Галичина, Г. Германа та Л. Мишуги, мав би багато дечого сказати, бо ці немиручі будівничі Американської України ставилися із респектом до тих, які їм допомагали в розбудові УНСозу та цілої системи українського суспільства.

Після справ, які я порушив, в моєму вступі, дозволю собі приступити до короткого звіту за час від 1-го січня до 31-го грудня 1976 року.

Головна Екзекутива УНСозу доручила мені перенести річні загальні і організаційні збори в Ньюйоркському Стейті в наступних Округах:

21 березня 1976 р. передано річні загальні збори Вофаліської Округи в Вофалю. На тих зборах мені вдалося розв'язати дуже важливу справу, бо довголітній голова Округи п. Атанас Кобрян переселився на інше місце побуту. Але при допомозі моїх добрих знайомих нам вдалося підшукати надійного голову Округи п. Романа Котопольського.

28 березня 1976 р., як відпоручник Головного Уряду, я брав участь в загальних річних зборах і 26 вересня 1976 року в організаційних зборах Ютицько-Сиракузької Округи.

4 квітня 1976 року, знову як відпоручник Головного Уряду, я брав участь в загальних річних зборах і 3 жовтня 1976 року в організаційних зборах Троїської Округи. На всіх цих зборах я був головним промовцем, про що звітую на сторінках "Свободи" після кожних відбутних зборів.

Який вислід моїх поїздок? Ютицько-Сиракузька Округа на мою думку працювала не погано, бо виконала 85% призначеної квоти нових членів. Коли порівняємо звіт організації департаменту, то прийдемо до висновку, що Ютицько-Сиракузька Округа є на другому місці після метрополії ньюйоркської округи у приєднуванні нових членів, але натомість є першою округою в ньюйоркському стейті щодо відсоткового приєднання нових членів.

Не зле працювала і Троїська Округа, приєднавши 64% призначеної квоти. Не завжди можна вимагати більше, як округа може виконати. Бувають роки дуже успішні, за що ми хвалимо нашу округу. Не можна гаяти округи, коли не виконає призначеної квоти, бо на це можуть складатися різні обставини, а цих обставин часами буває дуже багато. В округах є дуже багато працюючих урядовців Відділів, а головні їхні секретарі, які не є проти того, щоби їхні Відділи збільшувалися.

Заключення мого звіту:

Звіт головного радиного, в тому випадку й мій звіт, є дуже мізерний, бо головний радний є тільки паперовою фікцією, тому що Головна Екзекутива УНСозу провадить всі справи на власну руку. Раз в рік головні радні, на підставі статуту, зійдуться на річні засідання тільки для того, щоби прийняти печатку на те, що зробила Головна Екзекутива на протязі року. Недай Боже внести якебудь застереження на річному засіданні Головного Уряду.

Ми є свідками цього тим більше, що ще не засохли звіти на сторінках часопису "Свобода" з минулого річного засідання Головного Уряду УНСозу. Союзові члени напевно прочитали докладно ці звіти та вивесли певні висновки.

Пані і Панове! Ми в передконвенційному році. Перед нами ще один рік праці. Доложим всіх старань, щоби збільшити членські ради УНСозу, бо наступна Конвенція не буде п'ятою, хто винен. Будемо вивувати ми всі за недоліки, які випливають в часі нашої чотирілітньої каденції.

Головний радний Володимир Запаранюк заявив, що він не має жадного додатку до свого друкованого звіту.

(Продовження буде)

GESCHICHTE DER UKRAINISCHEN KULTUR

(in German)

Von IVAN MYTSCHUK

Veröffentlichungen des Osterrump — Institutes Menschen

284 pages — hard bound. Price \$8.00; handling and postage charges included.

New Jersey residents add 5% sales tax.

SVOBODA BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

УВАГА! УВАГА!

Вже появилася друком два переважно літературні документи:

"Денник Начальної Команди УГА" і суд над генералом

М. Тарнавським

DIARY OF THE SUPREME COMMAND OF THE UKRAINIAN GALICIAN ARMY

Сторінок 326 — тверда обкладинка. Ціна 10.00 дол.

Замовляти можна в книгарському відділі при "Свободі",

пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 0.75

центів на кошти пересилки.

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтвого податку.

Увага! Увага!

Вже появилася двомовна збірка вибраних творів

ВАСИЛЯ ЧИМОНЕНКА

"ГРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ"

в українському оригіналі та англійському перекладі

Андрія М. Фр.-Чирковського

Книжка ілюстрована мистецькими рисунками

Мотрі Ходковської

144 сторінок. Люксове видання, на кремовому папері

Ціна 5.00 дол. з пересилкою.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтвого податку.

Замовляти: книгарський відділ при "СВОВОДІ"

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтвого податку.